

הלשכה המשפטית

המשרד להגנת

הסביבה

דו"ח פעילות

לשנת 2014

תוכן עניינים

5.....	א. מבוא
6.....	ב. דגשים והישגים מרכזיים וסיכומי נתונים כמותיים
6.....	1. הישגים עיקריים.....
8.....	2. סיכומי נתונים כמותיים
11.....	ג. חקיקה
11.....	1. כללי.....
12.....	2. חקיקה ראשית.....
12.....	(א) חקיקה ראשית – יוזמה פנימית
13.....	(ב) חקיקה ראשית – יוזמה חיצונית
14.....	3. חקיקת משנה.....
14.....	(ג) חקיקת משנה – יוזמה פנימית
17.....	(ד) חקיקת משנה – יוזמה חיצונית
18.....	4. חוקי עזר שטופלו על-ידי הלשכה המשפטית.....
18.....	5. עדכוני סכומי אגרות, עיצומים והיטלים בחקיקה
20.....	ד. ייעוץ משפטי- מִטָּה.....
20.....	1. נושאים מרכזיים שטופלו
25.....	2. חברות או ייעוץ בוועדות וצוותים
27.....	ה. ייעוץ משפטי למחוזות
27.....	1. כללי
27.....	2. בקשות לפתיחה בחקירה.....
27.....	3. עיצומים כספיים
28.....	4. נושאים עיקריים להם ניתן ליווי משפטי במחוזות
28.....	א. מחוז צפון
28.....	ב. מחוז חיפה
29.....	ג. מחוז מרכז
30.....	ד. מחוז תל אביב
30.....	ה. מחוז ירושלים
31.....	ו. מחוז דרום

33	ו. אכיפה
33	1. כללי
33	2. נתונים מספריים בנוגע לתיקי חקירה ותביעה
35	3. הישגים עיקריים באכיפה הפלילית
36	4. עיצומים כספיים
38	5. הליכי גביה
38	6. טיפול בבקשות לשחרור כלי רכב שנתפסו
38	7. פרויקטים נוספים בתחום אכיפה (שאינם תיקי חקירה)
39	ז. הליכים אזרחיים ומנהליים
39	1. עתירות לבג"צ
40	2. הליכים מנהליים אחרים
41	3. הליכים אזרחיים
42	4. הליכים בענייני עובדים
43	ח. מינהל
43	1. מכרזים
45	2. תמיכות
46	3. הסכמים
46	4. חסויות
46	5. ניגודי עניינים
47	6. ענייני עובדים ומנהלה
47	7. השתתפות בוועדות
49	ט. מינויים והסמכות
49	1. מינויים
49	2. הסמכות
50	י. טיפול באמנות בינלאומיות
51	יא. שונות
51	1. הצעות החלטה לממשלה
53	2. נהלים
53	3. סיוע בהכנת תשובות לדו"חות ביקורת

54	4. הרצאות ופעילות הדרכה
55	5. ניהול ידע.....
56	יב. נספח - תפקידי הלשכה המשפטית.....

א. מבוא

הלשכה המשפטית של המשרד להגנת הסביבה מלווה ומנחה משפטית את עבודת המשרד בביצוע תפקידיו ובהגשמת יעדיו בתחום הסביבה. בהיותו משרד העוסק בעיקר ברגולציה ובאכיפה, ההיבט המשפטי הוא היבט מרכזי, והלשכה המשפטית היא מטבע הדברים מעמודי התווך של פעילותו. בדו"ח זה ניתן תמונה כללית על עבודתה של הלשכה המשפטית, כולל נתונים כמותיים, נציין את הישגיה המרכזיים, ונפרט את העשייה הרבה של הלשכה במהלך שנת 2014, לצרכי תיעוד ומעקב. נדגיש כי עשייה זו נעשית מתוך שותפות עם הנהלת המשרד ועובדי המשרד ותוך שמירה על שלטון החוק וערכי היסוד של המשפט הישראלי.

הלשכה המשפטית פועלת במסגרת ארבעה צוותים :

- צוות אכיפה – מלווה את הליכי האכיפה במשרד, על כל שלביהם, מנהל את מערך התובעים החיצוניים, נותן יעוץ המשפטי שוטף לאשכול אכיפה, מלווה חקיקה בהיבטי האכיפה ;
- צוות יעוץ וחקיקה – נותן ייעוץ משפטי שוטף לאגפי ואשכולות המטה בתחומי הסביבה השונים, מכין חקיקה ראשית וחקיקת משנה, מגיב לחקיקה פרטית וחקיקה של משרדים אחרים, מכין נהלים נדרשים והחלטות ממשלה ;
- צוות יעוץ משפטי למחוזות – מלווה את כל עבודת המחוזות, על היבטיה השונים, ובכלל זה את הליכי ההסדרה, הרישוי והאכיפה המנהלית המבוצעים בהם, וההליכים המשפטיים הנוגעים להליכים אלה ;
- צוות מנהל - מלווה את התקשרויות המשרד (מכרזים וחוזים), את חלוקת כספי התמיכות על-ידיו, נותן יעוץ משפטי בנושאי עובדים, ופועל ליישום הוראות התקשי"ר, התכ"מ והנחיות היועץ המשפטי לממשלה בהיבטים שונים של פעילויותיהם של משרדי ממשלה.

את כל אלה ואת היועצת המשפטית מלווה צוות מזכירות מסור ומיומן.

עובדי הלשכה המשפטית יבואו כולם על הברכה והתודה על עשייה רבה, מסורה ואכפתית, בתנאים של עומס עצום, תוך גילוי מקצועיות, מחויבות ערכית, ואווירת עבודה חברית ונעימה.

ב. דגשים והישגים מרכזיים וסיכומי נתונים

כמותיים

1. הישגים עיקריים

בטרם נפרט את העשייה הרבה של הלשכה המשפטית במהלך 2014, נציין מספר נושאים שיש לתת להם את הדגש הראוי. אין מדובר בתמצית העשייה, כי אם במספר נקודות בולטות במיוחד מעבר לכלל העשייה השוטפת:

1. שקיות נשיאה – בהתאמה למגמות במדינות מערביות רבות לצמצום השימוש בשקיות נשיאה חד-פעמיות מפלסטיק, ובשל ההשלכות הסביבתיות השליליות משימוש נרחב בשקיות אלה, נערכה עבודת מטה מקיפה בנושא. העבודה כללה הכנת הצעת חוק ממשלתית, שעיקרה הטלת חיטל על שקיות נשיאה חד-פעמיות, ואשר עברה קריאה ראשונה; הכנת תכנית פעולה וולונטרית מול רשתות השיווק הגדולות, שעיקרה חלוקה של סלים רב-פעמיים לציבור הרחב; פעולות מנהליות שונות לפיקוח ובקרה על שלבי התכנית וקמפיין תקשורתי.

2. הדברה – הנושא זכה לבולטות ולאינטנסיביות של עבודה בשנת 2014 בתוך כלל עבודתה של הלשכה המשפטית, בשל קידומה של הצעת חוק לרישוי מדבירים, טיפול בעתירה לבג"צ בעניין קיום בחינות למדבירים, עבודתה של ועדת בדיקה פנים-משרדית בעקבות אסון ההדברה שארע בירושלים, וטיפול בתיקי חקירה רבים בנושא עיסוק בהדברה ובתכשירי הדברה.

3. רישוי סביבתי משולב וליווי פרויקט הטווינינג (twinning) – במהלך השנה נמשכה עבודה אינטנסיבית לקידום רישוי סביבתי משולב (אינטגרטיבי) בישראל. העבודה כללה גיבוש עקרונות לקידום הצעת חוק בנושא, ליווי פרויקט טווינינג של האיחוד האירופי, ממשלת גרמניה וישראל, החלטת ממשלה לקידום הנושא, וכן הטמעת עקרונות הרישוי המשולב במערכי הרישוי קיימים עוד בטרם תושלם החקיקה.

4. הסדרת פעילות קידוחי הגז והנפט בים – במהלך השנה נעשתה עבודה משמעותית במסגרת קידום הצעת חוק האזורים הימיים, התשע"ד-2014 מול משרדי המשפטים והתשתיות לאומיות, אנרגיה ומים. העבודה כללה הבניית תהליך בדיקה של ההיבטים התכנוניים השונים הכרוכים בפעולת קידוח בים והכנת מסמך סביבתי לשם כך, וגיבוש הסכמה בדבר הכנת מסמך מדיניות ממשלתית שיסדיר מכלול הפעילויות במים הכלכליים של מדינת ישראל. כמו כן, גובשה רשימת חיקוקים סביבתיים שיחולו באזור הכלכלי הנלווה באופן מלא.

5. המשך מגמת ההרחבה של השימוש בכלי העיצומים הכספיים – כלי אכיפה זה קיים ב-9 חוקים סביבתיים, בנוסף להצעות החוק הנמצאות בהליכי חקיקה, והשימוש בו הולך ומתרחב. הטלת כל עיצום מלווה על-ידי עורכי-הדין של הלשכה המשפטית, במחוזות או בצוות האכיפה. במקרים רבים נדרש גם טיפול בעתירות

מינהליות המוגשות בגין העיצומים. השנה הוטלו לראשונה עיצומים כספיים גם מכח חוק הגנת הסביבה (פליטות והעברות לסביבה - חובות דיווח ומרשם), תשע"ב-2012. כמו כן ניתנו השנה מספר פסקי דין עקרוניים במסגרתם נדחו עתירות שהוגשו כנגד הטלת עיצומים כספיים מכח חוק מניעת זיהום הים ממקורות יבשתיים, התשמ"ח-1988 ומכח חוק החומרים המסוכנים, התשנ"ג-1983.

6. התביעה הפלילית הסביבתית – כחלק מבחינה כללית על-ידי משרד המשפטים של נושא פעילות התביעה הפלילית שמחוץ לפרקליטות, גובש מסמך בשיתוף עם הלשכה המשפטית של משרד הכלכלה בנוגע להפרטת התביעה החיצונית, ומיתווה מוצע לפיקוח ובקרה על תביעה פלילית חיצונית.

7. אירוע עברונה - לקראת סוף השנה ארע אירוע אקולוגי חמור של דליפה מצינור הנפט של קצאא ליד באר אורה, וזיהום נרחב של שטחים פתוחים, לרבות שמורת עברונה. מבחינת הלשכה המשפטית נדרש ליווי משפטי של הטיפול באירוע, לרבות הוצאת צו פינוי רעלים, פינוי קרקע מזוהמת, שיקום שמורת עברונה; הכנתה של החלטת ממשלה בעניין שיקום הערבה והיערכות לאומית לטיפול באירועי זיהום סביבתיים; ליווי וייעוץ משפטי של שני צוותי עבודה שהוקמו על-פי החלטת הממשלה; והתחלת הטיפול בהליכים משפטיים שהוגשו בעקבות אירוע הדליפה: עתירה לבג"צ ו-4 תובענות ייצוגיות.

2. סיכומי נתונים כמותיים

1. חקיקה ויעוץ:

- סה"כ דברי חקיקה ראשית ומשנה בטיפול – 114
- סה"כ חקיקה ראשית בטיפול – 46.
- סה"כ חקיקת משנה בטיפול – 68.
- סה"כ חוקי עזר בטיפול – 30.
- סה"כ הודעות עדכון אגרות, עיצומים והיטלים בחקיקת משנה שפורסמו – 14.

2. אכיפה:

- סך כל התיקים המצויים בטיפול הלשכה המשפטית 404 תיקים.
- תיקי חקירה חדשים שהתקבלו במהלך שנת 2013 בלשכה המשפטית – 83.
- תיקים בהם הסתיים הטיפול – 154.
- כתבי אישום שהוגשו – 58.
- בקשות לאישור העמדה לדין של רשויות מקומיות שהוגשו לפרקליט המדינה – 8.
- פס"ד בערכאה ראשונה – 99 פסקי-דין הכוללים הרשעה או אשם, 5 זיכויים.
- ערעורים – 11 הוגשו על-ידי המדינה ו-10 הוגשו על ידי הנאשמים.
- בקשות לפתיחה בחקירה, שנבדקו על-ידי היועצים המשפטיים למחוזות – 30.

3. הליכים שאינם פליליים בבתי משפט:

סה"כ 287 הליכים, מתוכם מטופלים במחוזות – 141, בהם:

- 58 עתירות לבג"צ, מתוכן 19 מטופלות במחוזות.
- 84 הליכים מנהליים אחרים, מתוכם 53 מטופלים במחוזות.
- 142 הליכים אזרחיים, מתוכם 74 מטופלים במחוזות.
- 3 הליכים בענייני עובדים.

4. עיצומים כספיים: סה"כ 37 עיצומים כספיים, מהם 10 עיצומים כספיים טופלו על-ידי היועצים המשפטיים למחוזות; 27 על-ידי צוות אכיפה.

5. מנהל:

- 70 מכרזים
- 12 הסכמים
- 121 הליכי פטור ממכרז
- 42 תמיכות
- 52 חסויות
- ענייני עובדים - סה"כ 164, מתוכם:
 - 44 היתרי עבודה פרטית
 - 89 מקרים של טיפול בענייני עובדים, ביניהם הליכי משמעת
 - 63 הסדרי ניגוד עניינים
 - 7 בדיקות תחולת חוק הצינון על עובדים שפרשו מהמשרד
 - 3 הליכים משפטיים בענייני עובדים

6. מינויים והסמכות:

- 424 מינויים והסמכות בטיפול הלשכה המשפטית, מהם:
 - 26 מינויים.
 - 398 הסמכות.

7. טיפול באמנות בין-לאומיות:

- 18 נושאים שונים בטיפול, ובהם:
 - 6 אמנות שאושרו.
 - 2 חוות דעת לעניין אשרור אמנות.
 - 2 הערכות לאשרור.
 - 8 בדיקה לפני הצטרפות.

8. שונות:

- 31 הצעות החלטות ממשלה שטופלו.
- 9 נהלים שטופלו או לוו על ידי הלשכה המשפטית, ואושרו במהלך 2014.

- **7** דוחות מבקר המדינה טופלו בשנת 2014.
- **37** הרצאות ופעולות הדרכה שהועברו.
- **27** ועדות קבועות שהייתה בהן השתתפות (חברות או ייעוץ) של נציגי הלשכה.

ג. חקיקה

1. כללי

ריכוז נתונים כמותיים לשנת 2014

- סה"כ דברי חקיקה שטופלו בשנת 2014 – 114

מהם –

- ביוזמת המשרד (ראשית ומשנה) – 40

- חקיקה ראשית – 46

- חקיקת משנה – 68

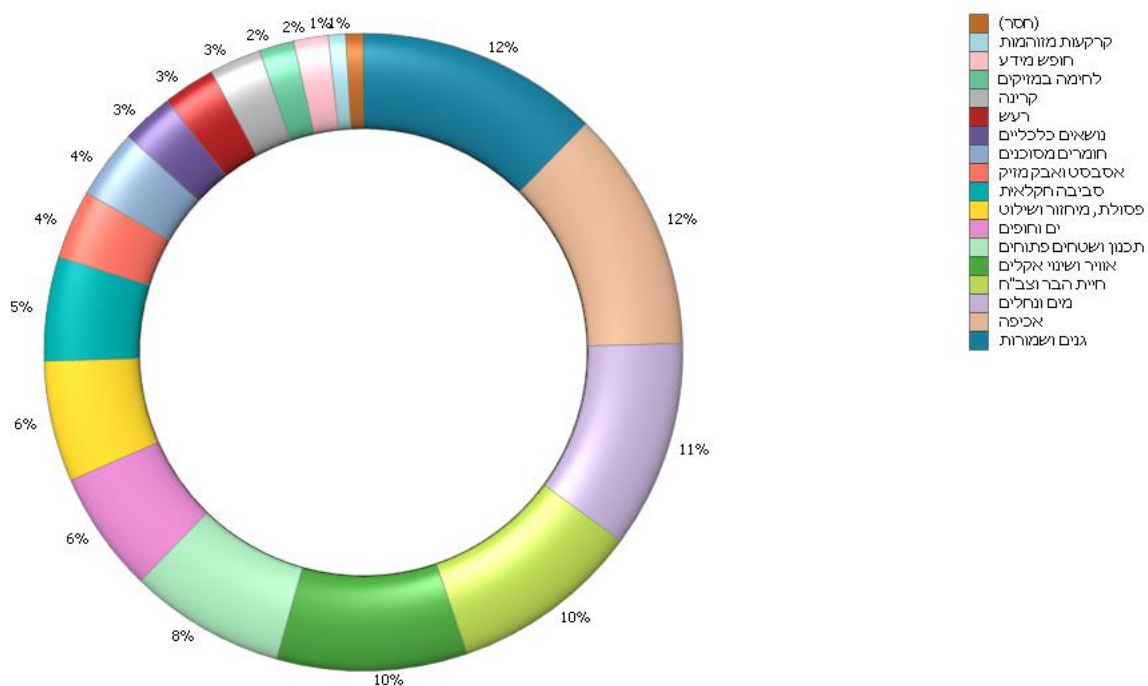
- סה"כ פורסמו – 28

- חוקי עזר – 30

- חוות דעת להצעות חוק פרטיות – 49

- עדכוני סכומים בחקיקה - 14

חקיקה ראשית ומשנה - לפי נושא

2. חקיקה ראשית

(א) חקיקה ראשית – יוזמה פנימית

בשנת 2014 טופלו 10 הצעות לחקיקה ראשית שנכתבו ביוזמת המשרד.

סיכום נתונים לגבי סטטוס הטיפול בסוף השנה -

- פורסמו ברשומות – 3
- עברו קריאה ראשונה – 2
- בהכנה לאישור ועדת שרים לחקיקה - 1
- הופצו להתייעצות בינמשרדית – 1
- טיוטה בהכנה – 3

להלן רשימת החיקוקים:

מס'	שם החיקוק	סטטוס בסוף 2014	נושא סביבתי
1.	חוק לתיקון פקודת בריאות העם (מס' 27), התשע"ד-2014	פורסם ברשומות	אכיפה
2.	חוק הגנת הסביבה (סמכויות פיקוח ואכיפה) [החלה בהתיישבות באיו"ש]	פורסם ברשומות	אכיפה
3.	חוק להסדרת הטיפול באריזות, התשע"א-2011 [החלה בהתיישבות באיו"ש]	פורסם ברשומות	אריזות
4.	הצעת חוק להסדרת העיסוק בהדברה, התשע"ה-2014	עבר קריאה ראשונה	לחימה במזיקים
5.	הצעת חוק הגבלת מכירה של שקיות נשיאה, התשע"ה-2014	עבר קריאה ראשונה	אריזות
6.	הצעת חוק התוכנית הלאומית למוכנות ולתגובה לאירועי זיהום הים בשמן, התשע"ב-2011	בהכנה לקראת אישור ועדת שרים לחקיקה	ים וחופים
7.	הצעת חוק קרינה מייננת, התשע"ד-2014	הופץ להערות	קרינה
8.	הצעת חוק הסדרה סביבתית משולבת	טיוטה בהכנה	רישוי משולב

9.	הצעת חוק רישוי כימיקלים	טיוטה בהכנה	רישוי כימיקלים
10.	חוק למניעת מפגעי אסבסט ואבק מזיק [החלה בהתיישבות באיו"ש]	טיוטה בהכנה	אסבסט ואבק מזיק

(ב) חקיקה ראשית – יוזמה חיצונית

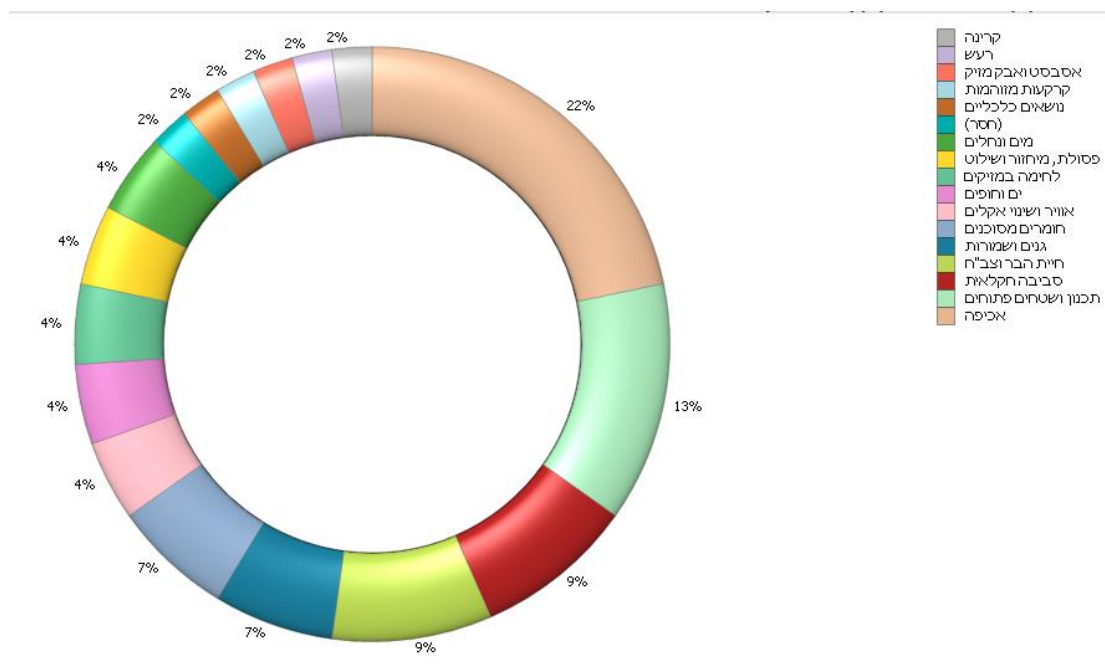
בשנת 2014 טופלו 36 הצעות לחקיקה ראשית שנכתבו ביוזמה חיצונית – משרדי ממשלה אחרים והצעות חוק פרטיות – אשר יש להן השפעה סביבתית מובהקת וחייבו טיפול משמעותי.

כמו כן, הוכנו 49 חוות דעת לגבי הצעות חוק פרטיות.

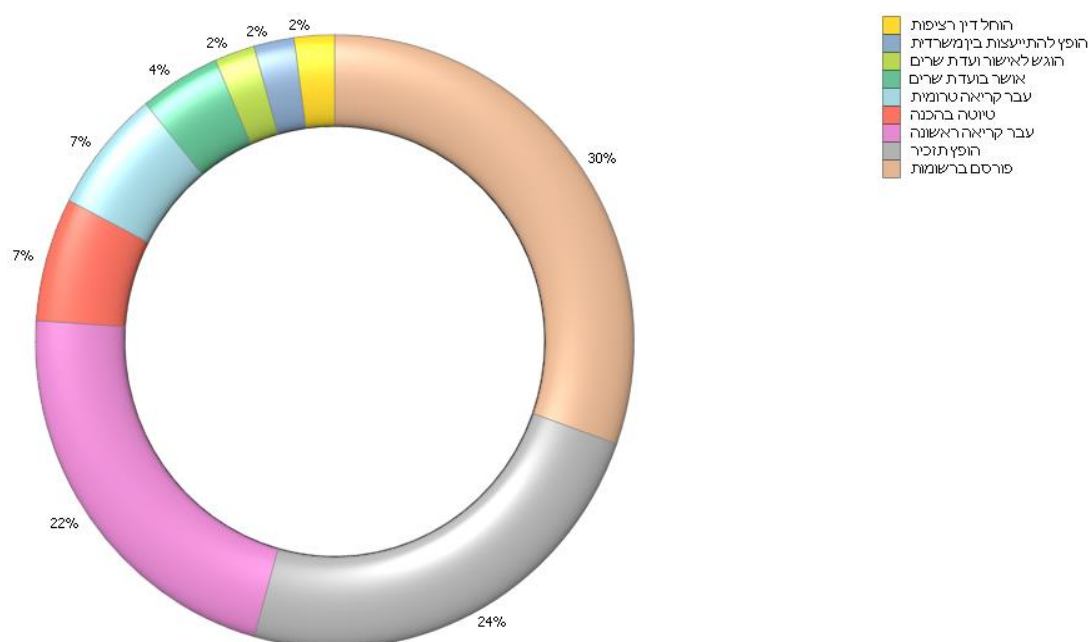
סיכום נתונים לגבי סטטוס הטיפול של הצעות החוק בסוף השנה -

- פורסמו ברשומות - 10
- הוחל דין רציפות - 1
- עבר קריאה ראשונה - 9
- אושר על-ידי וועדת השרים לחקיקה - 2
- עבר קריאה טרומית - 3
- הופץ תזכיר חוק - 11

חקיקה ראשית (יוזמה פנימית וחיצונית) - לפי נושא

חקיקה ראשית (יוזמה פנימית וחיצונית) – לפי שלב בתהליך החקיקה

3. חקיקת משנה

(ג) חקיקת משנה – יוזמה פנימית

בשנת 2014 טופלו 30 הצעות לחקיקת משנה שנכתבו ביוזמת המשרד.

סיכום נתונים לגבי סטטוס הטיפול בסוף השנה -

- פורסמו ברשומות – 7
- הועבר לאישור ועדת הכנסת – 2
- נשלח לאישור נוסח במשרד המשפטים – 7
- הופצו להתייעצות או הסכמה בינמשרדית – 2
- הופץ להתייעצות פנים משרדית – 5
- טיוטה בהכנה – 7

להלן רשימת החיקוקים:

מס'	שם החיקוק	סטטוס בסוף 2014	נושא
1.	תקנות לטיפול סביבתי בציד חשמלי ואלקטרוני ובסוללות (הפחתה של סכומי עיצום כספי ופריסת תשלומים), תשע"ד-2014	פורסם ברשומות	פסולת, מיחזור ושילוט

2.	תקנות לטיפול סביבתי בציד חשמלי ואלקטרוני ובסוללות (יצרן ויבואן בהיקף מוגבל ומשווק בגודל מזער), תשע"ד-2014	פורסם ברשומות	פסולת, מיחזור ושילוט
3.	צו לטיפול סביבתי בציד חשמלי ואלקטרוני ובסוללות (דחיית יום התחילה), התשע"ד- 2014	פורסם ברשומות	פסולת, מיחזור ושילוט
4.	צו הגנת הסביבה (פליטות והעברות לסביבה - חובות דיווח ומרשם) (שינוי התוספת השנייה לחוק), התשע"ד-2014	פורסם ברשומות	רישוי משולב בתעשיה
5.	תקנות רישוי עסקים (התקן מד רעש בדיסקוטק), התשע"ד-2014	פורסם ברשומות	מניעת רעש
6.	תקנות להגנת חיית הבר (הוראת שעה) (תיקון), התשע"ד-2014	פורסם ברשומות	חיית הבר וצב"ח
7.	תקנות להגנת חיית הבר (הוראת שעה) (תיקון מס' 2), התשע"ד-2014	פורסם ברשומות	חיית הבר וצב"ח
8.	תקנות החומרים המסוכנים (פסולת מסוכנת), התשע"ג-2012	הועבר לאישור וועדת הפנים והגנת הסביבה	חומרים מסוכנים
9.	תקנות למניעת מפגעים (רעש ורעידות ממעבר רכבת ארצית), התשע"ד-2014	הועבר לאישור וועדת הפנים והגנת הסביבה	מניעת רעש
10.	צו סדר הדין הפלילי (עבירות קנס – זיהום אוויר מכלי רכב)	נשלח לאישור נוסח במשרד המשפטים	אוויר ושינוי אקלים
11.	תקנות אוויר נקי (מניעת זיהום אוויר מתחנות דלק), התשע"א-2011	נשלח לאישור נוסח במשרד המשפטים	אוויר ושינוי אקלים
12.	תקנות למניעת מפגעי אסבסט ואבק מזיק (בקשה לרישיון עוסק באסבסט) (תיקון), התשע"ד-2014	נשלח לאישור נוסח במשרד המשפטים	אסבסט ואבק מזיק
13.	תקנות הגנת הסביבה (סמכויות פיקוח ואכיפה) (דין משמעתי למשרתים בשירות ואכיפה)	נשלח לאישור נוסח במשרד המשפטים	אכיפה

		אזרחי-ביטחוני, תשע"ד-2014	
14.	צו גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה (סימון תחום מוגן), התשע"ד-2014	נשלח לאישור נוסח במשרד המשפטים	גנים ושמורות
15.	צו גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה (הכרזה על תחום מוגן - שמורת טבע בטיחה), תשע"ד-2014	נשלח לאישור נוסח במשרד המשפטים	גנים ושמורות
16.	צו גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה (הכרזה על תחום מוגן - שמורת טבע סמר), תשע"ד-2014	נשלח לאישור נוסח במשרד המשפטים	גנים ושמורות
17.	תקנות הקרינה הבלתי מייננת (אגרות) (תיקון), התשע"ד-2014	הופץ להתייעצות בין משרדית	קרינה
18.	תקנות אגרות כניסה לגנים ושמורות (תיקון)	הופץ להתייעצות בין משרדית	גנים ושמורות
19.	תקנות מניעת זיהום הים (הטלת פסולת) (תיקון), התשע"א-2011	הופץ להתייעצות פנים משרדית	ים וחופים
20.	תקנות הקרינה הבלתי מייננת (תיקון), התשע"ד-2014	הופץ להתייעצות פנים משרדית	קרינה
21.	תיקון תקנות סמכויות מפקחים	הופץ להתייעצות פנים משרדית	אכיפה
22.	תקנות רישוי עסקים (תחנת מעבר לפסולת) (תיקון - אסבסט), התשע"ד-2014	הופץ להתייעצות פנים משרדית	אסבסט ואבק מזיק
23.	תקנות להגנת חיית הבר (תיקון), התשע"ד-2014	טיוטה בהכנה	חיית הבר וצב"ח
24.	צו גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה (הכרזה על תחום מוגן - חוף השרון), תשע"ד-2014	הופץ להתייעצות פנים משרדית	גנים ושמורות
25.	תקנות רישוי עסקים (תחנת מעבר לפסולת) (תיקון), התשע"ג-2013	טיוטה בהכנה	פסולת, מיחזור ושילוט

26.	תקנות למניעת מפגעי אסבסט ואבק מזיק (פטור מרישיון ומהיתר לעבודת אסבסט ומניעת ניגוד עניינים) (תיקון), התשע"ד-2014	טיוטה בהכנה	אסבסט ואבק מזיק
27.	כללי גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה (סדרים והתנהגות בגנים לאומיים), התשע"ד-2014	טיוטה בהכנה	גנים ושמורות
28.	תקנות גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה (תשלום גמול והחזר הוצאות לחברי המליאה, התשע"ה-2014	טיוטה בהכנה	גנים ושמורות
29.	אכרזת גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה (תיקון – ערכי טבע מוגנים)	טיוטה בהכנה	גנים ושמורות
30.	אכרזת גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה (תיקון – יישום אמנת סייטס)	טיוטה בהכנה	גנים ושמורות

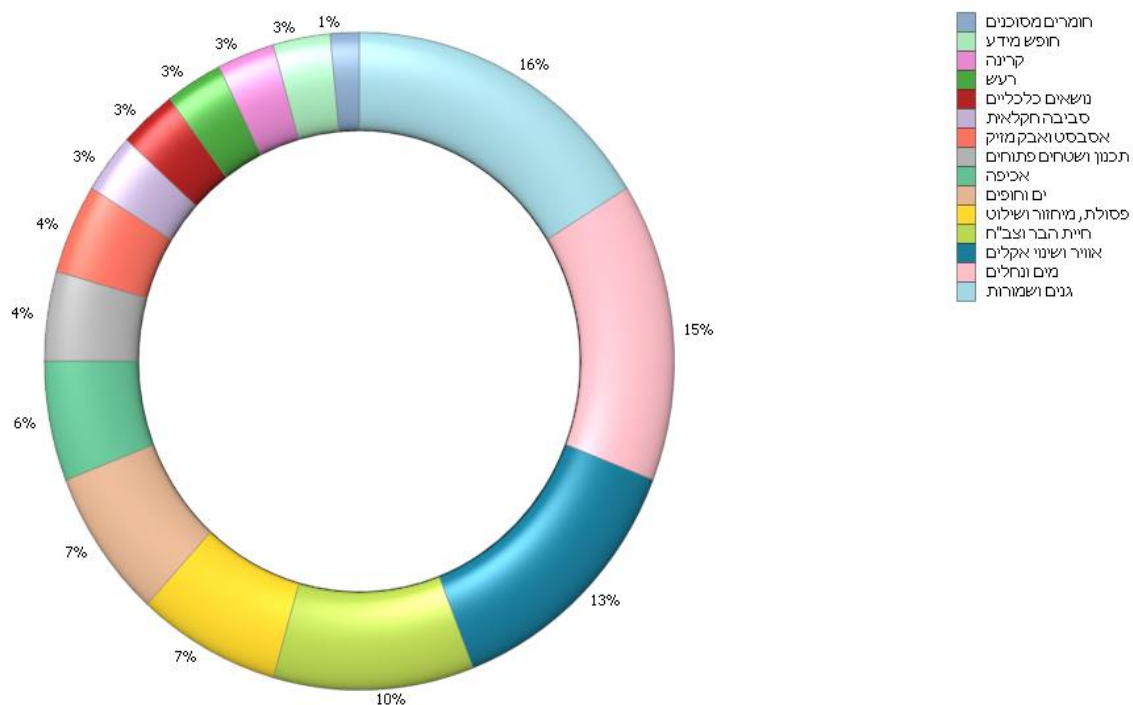
(ד) חקיקת משנה – יוזמה חיצונית

בשנת 2014 טופלו 38 הצעות לחקיקת משנה שנכתבו ביוזמת משרדי ממשלה אחרים, אשר יש להן השפעה סביבתית מובהקת וחייבו טיפול משמעותי.

מהן, בסוף השנה :

- פורסמו ברשומות – 9
- הועבר לאישור ועדה בכנסת – 10
- ניתן אישור נוסח - 3
- הופץ להתייעצות בין-משרדית – 16

חקיקת משנה (יוזמה פנימית וחיצונית) - לפי נושא

4. חוקי עזר שטופלו על-ידי הלשכה המשפטית

הלשכה המשפטית מרכזת את הטיפול בהערות המשרד ובאישורי השר להגנת הסביבה לחוקי עזר סביבתיים שיוזמות רשויות מקומיות.

סה"כ חוקי עזר בטיפול בשנת 2014 – 30

מהם:

- 17 – הסתיים הטיפול
- 9 - הנוסח נבדק, והועברו הערות לרשות המקומית
- 4 – בטיפול הלשכה המשפטית וגורמי מקצוע

5. עדכוני סכומי אגרות, עיצומים והיטלים בחקיקה

מדי שנה מפרסם המשרד ברשומות הודעות עדכון לסכומים, לפי הוראות שנקבעו בחקיקה.

סה"כ הודעות עדכון שפורסמו בשנת 2014 - 14

מהן -

1. 5 הודעות עדכון סכומי אגרות לפי החיקוקים הבאים:

- תקנות הקרינה הבלתי מייננת, תשס"ט-2009
- תקנות מניעת זיהום הים ממקורות יבשתיים, תש"ן-1990
- צו החומרים המסוכנים (אגרת היתר רעלים), תשנ"ז-1997
- תקנות הרוקחים (יסודות רדיואקטיביים ומוצריהם), תש"ס-1980
- תקנות אוויר נקי (אגרות), תשע"א-2011

2. 7 הודעות עדכון סכומי עיצומים כספיים לפי החיקוקים הבאים :

- חוק אוויר נקי, התשס"ח-2008
- חוק מניעת זיהום הים ממקורות יבשתיים, התשמ"ח-1988
- חוק החומרים המסוכנים, תשנ"ג-1993
- חוק לסילוק ולמיחזור צמיגים, תשס"ז-2007
- חוק להסדרת הטיפול באריזות, התשע"א-2011
- חוק למניעת מפגעי אסבסט ואבק מזיק, התשע"א-2011
- חוק הגנת הסביבה (פליטות והעברות לסביבה- חובות דיווח ומרשם), התשע"ב-2012

3. 2 הודעות עדכון סכומי היטלים

- היטל ההטמנה לפי חוק שמירת הניקיון, התשמ"ד-1984
- היטל למניעת זיהום הים לפי תקנות מניעת זיהום הים ממקורות יבשתיים (היטל למניעת זיהום הים), התשע"א-2011

ד. ייעוץ משפטי- מטה

1. נושאים מרכזיים שטופלו

הלשכה המשפטית מלווה באופן שוטף למעלה מ-25 אגפים ותחומים מקצועיים במטה המשרד, ובכלל זה ניתנות חוות דעת משפטיות, ייעוץ שוטף לשאלות יומיומיות ולפרויקטים מיוחדים.

א. אשכול תעשיות

(1) טיפול משולב בתעשיות

במהלך השנה נעשתה עבודה אינטנסיבית לקידום רישוי סביבתי משולב בישראל. העבודה כללה גיבוש עקרונות לקידום הצעת חוק, ליווי פרויקט twinning של האיחוד האירופי, אישור החלטת ממשלה, קידום טיוטת חוק תוך קיום התייעצויות עם רגולטורים משיקים, נציגי תעשייה ונציגי ארגונים סביבתיים, וכן הטמעת הרישוי המשולב במערכי הרישוי קיימים. כמו כן, השנה עסקנו ביישומו של חוק הגנת הסביבה (פליטות והעברות לסביבה – חובות דיווח ומרשם), התשע"ב–2012. הליווי המשפטי התמקד בפרסום מצאי הפליטות.

(2) אוויר

הייעוץ לאגף כולל ליווי היבטים משפטיים לפי חוק אוויר נקי, התשס"ח-2008, ובכלל זה: הוצאת היתרי פליטה, עדכון הנחיות ונהלים, וכן קידום חקיקת משנה וייעוץ בתחום זיהום האוויר מכלי רכב. נושאים מרכזיים שטופלו -

1. יישום הוראות אישיות לחברת החשמל;
2. פרסום הוראה להקמת המערך הארצי לניטור האוויר;
3. מתן הוראות למניעת זיהום אוויר לציי כלי רכב.

(3) אסבסט

הייעוץ לאגף כולל ליווי היבטים משפטיים לפי חוק למניעת מפגעי אסבסט ואבק מזיק, התשע"א-2011, ובכלל זה: עדכון הנחיות ונהלים, הליכי רישוי העוסקים באסבסט, טיפול בתביעות נזיקין, וכן קידום חקיקת משנה.

(4) רישוי עסקים

הייעוץ המשפטי התמקד ביישום התיקון האחרון לחוק רישוי עסקים, ובכלל זה ניסוח תנאים למפרט האחד, ביצוע הסמכות, סיוע בהדרכת גורמי המקצוע במשרד וברשויות המקומיות, ומתן ליווי משפטי שוטף. כמו כן ניתן ליווי להליכי תיאום במסגרת גיבוש הרישוי הסביבתי המשולב.

5) חומרים מסוכנים

הטיפול בתחום החומרים המסוכנים התאפיין בעבודה אינטנסיבית, הן בליווי נושאים שוטפים, והן בפרויקטים מיוחדים. להלן נושאים מרכזיים שטופלו -

6) מרחקי הפרדה – המשך עדכון מדיניות המשרד וליווי שוטף של מקרים פרטניים.

7) פסולת מסוכנת – עדכון מדיניות ונהלים וקידום הצעת תקנות.

8) תיאום בינמשרדי לגבי חומרים נפיצים

9) רישוי ירוק – אסדרת חומרים מסוכנים במסגרת קידום הצעת חוק רישוי סביבתי משולב.

10) ניהול ורישוי כימיקלים

הייעוץ המשפטי התמקד בהיערכות לאשרור אמנת שטוקהולם בדבר מזהמים אורגניים בלתי פריקים.

11) קרינה

הייעוץ המשפטי כלל בראש ובראשונה עבודה מקיפה על חקיקה חדשה לאסדרת העיסוק בקרינה מייננת, ותיקוני חקיקת משנה. כמו כן ניתן ייעוץ משפטי במספר נושאים מורכבים, ובהם מתן היתרי סוג למתקני חשמל מכוח חוק הקרינה הבלתי מייננת.

12) רעש

תחום מרכזי שטופל השנה הוא מניעת רעש מרכבות ארציות - הן בכתיבת תקנות והן בליווי הליכים משפטיים בשיתוף מחוז חיפה. בנוסף נעשתה עבודת ייעוץ שוטפת ועבודה על חקיקת משנה בתחומים נוספים.

13) קרקעות מזהמות, דלקים ושפכי תעשייה

בתחום הקרקעות המזהמות, הייעוץ המשפטי התמקד בפרסום מדיניות המשרד וליווי כתיבה ופרסום של הנחיות מקצועיות. כמו כן ניתן ליווי שוטף להיבטים של טיפול בקרקעות אגב הליך הפרטת תעש ופינוי מחנות צה"ל.

בתחום שפכי התעשייה ניתן ייעוץ שוטף בנושאי חקיקה, ובהם תיאום בין רגולטורים משיקים במסגרת הרישוי הסביבתי המשולב.

(14) חירום

הייעוץ המשפטי עסק במספר נושאים מרכזיים שמטופלים על-ידי האגף, ובהם –

1. רעידות אדמה - גיבוש ההנחיות המקצועיות וההסדרה במסגרת תנאים בהיתרי רעלים ;

2. הצעת החלטת ממשלה בנושא הגנת מרחב הסייבר ;

3. קול קורא ליחידות סביבתיות לטיפול באירועי חומרים מסוכנים.

ב. אשכול מדיניות ותכנון

(15) מדיניות סביבתית

הייעוץ המשפטי התמקד בהיערכות לתהליך טיוב רגולציה על רקע החלטות ממשלה בעניינים אלה, כולל הליך הערכת השפעות של חקיקה (RIA).

כמו-כן ניתן ייעוץ בעניין מיסוי משאבי טבע, לרבות השתתפות בועדת היגוי בינמשרדית שהוקמה לעניין קביעת היטל על פעולות חציבה, וזאת בהתאם להחלטת הממשלה בעניין אימוץ המלצות הוועדה להסדרת חלק המדינה המתקבל בעד שימוש של גורמים פרטיים במשאבי טבע לאומיים (דו"ח ששינסקי 2).

ובנוסף ליווי שוטף בנושאים של המטופלים על-ידי האגף.

(16) תכנון סביבתי

ניתן ייעוץ שוטף לנציגי המשרד במוסדות התכנון, וכן בדגש על תחום תסקירי השפעה על הסביבה ותפקידו של המשרד כיועץ סביבתי של מוסדות התכנון. נושאים מרכזיים שטופלו -

1. היבטים תכנוניים-סביבתיים בהסדרת קידוחי נפט וגז בים וביבשה.

2. המצוק החופי

3. הערכות ליישום הרפורמה בחוק התכנון והבנייה, ובכלל זה ברישוי הבנייה.

4. ליווי הקמת החברה הממשלתית להתמודדות עם התמוטטות המצוק החופי (הכרזה כזרוע ביצוע, הכנת הסכם עקרונות המסגרת עם החברה).

ג. אשכול אכיפה

(17) הגנה על בעלי חיים

הטיפול בתחום זה נעשה במשולב עם הטיפול בהגנת חיית הבר.

נמשך הליווי המשפטי בנושא חוות מזור.

(18) חופש מידע ופניות ציבור

ניתן ייעוץ שוטף בנושאי פרטיות, סודיות ופרסום מידע, וכן לזו הליכים משפטיים שונים בבקשות למידע. כמו כן טופלו מספר בקשות להרשאות גישה למידע לפי חוק הגנת הפרטיות.

(19) ים וחופים

השנה התמקד הייעוץ המשפטי לאגף ולוועדה למתן היתרי הזרמה לים בתחום חיפושי הגז והנפט ובטיפול בהצעת חוק אזורים ימיים המסדירה את הפעילות בתחום המים הכלכליים. כמו כן קודמה השנה הצעת החוק בנושא התכנית הלאומית למוכנות ולתגובה לאירועי זיהום הים והחופים בשמן לקראת אישורה בוועדת שרים לענייני חקיקה.

(20) שמירת הסביבה החופית

השנה התמקד הייעוץ המשפטי בפעילות פיקוח ואכיפה סביב הכנרת. כמו כן, טופל נושא מתחם המסעדות בחוף ראשון לציון. בנוסף, ניתן ליווי משפטי לנציגי המשרד בצוות בין משרדי, לצורך בחינת תיקון לחוק בעניין התאמת תכניות ישנות.

(21) ברירות משפט וגבייה

הייעוץ המשפטי התמקד השנה בבחינת האפשרות להעביר את הגבייה אל המרכז הארצי לגביית קנסות, אגרות והוצאות ובהכנת צווים לשם כך.

ד. אשכול משאבי טבע

(22) בקרת חומרי הדברה ומזיקים

השנה נעשתה עבודה אינטנסיבית לקידום הצעת חוק לרישוי מדבירים. מעבר לכך ניתן ייעוץ וליווי משפטי שוטף במספר נושאים מרכזיים -

1. קיום בחינות למדבירים וליווי עתירה לבג"צ בנושא
2. ליווי שוטף וחברות בוועדה לענייני הדברה
3. ליווי שוטף לסוגיות בנושא רישום תכשירים והוועדה המקצועית.

4. ליווי עבודתה של ועדה פנים משרדית שהוקמה לבדיקת עבודת המשרד בתחום ההדברה.

בנוסף בשנה זו הוכנה חוות דעת מומחה בנושא הדברה ותכשירי הדברה לתיקים הפליליים, זאת בעקבות עליה משמעותית במספר תיקי החקירה שפתחה המשטרה הירוקה בנושא של עיסוק בהדברה ובתכשירי הדברה, והצורך לגבש תשתית לחוות דעת מקצועיות בתחום זה. מטרת חוות דעת אלה, בין היתר, להציג בפני בית המשפט את הרקע המקצועי והסכנות הטמונות בעיסוק בהדברה ובתכשירי הדברה ומדגישות את החשיבות שקיימת בהקפדה על ההתמחות הנדרשת בעיסוק האמור ובהקפדה על הכללים שבאותו עיסוק.

(23) מים ונחלים

הטיפול בנושא זה התמקד בליווי שוטף של עבודת ועדת חריגים לפי תקנות בריאות העם (תקני איכות קולחין וכללים לטיהור שפכים), התש"ע-2010 ("תקנות ענברי") וטיפול רב בעררים שהוגשו לפי חוק תאגידי מים וביוב, בדבר שפכי תעשייה. כמו כן, המשיך הטיפול בממשקי עבודה שונים מול רשות המים וייעוץ שוטף לנציג השר במועצת רשות המים.

(24) סביבה חקלאית

במהלך השנה ניתן ייעוץ שוטף לאגף, בין היתר בנוגע להליכים משפטיים הקשורים לעבודת האגף, ולהצעות חוק הקשורות לתחום הסביבה החקלאית.

(25) שטחים פתוחים ומגוון ביולוגי, מורשת, הגנת חיות בר ורט"ג

במסגרת הייעוץ המשפטי בנושא השנה, ניתן ייעוץ שוטף במגוון רחב של נושאים הנוגעים לסמכויות רשות הטבע והגנים כתאגיד ציבורי באחריות השר, וליחס בין סמכויות אלה לסמכויותיהם של משרדים אחרים. כמו כן נמשך העיסוק הנרחב בסוגיות שונות הנוגעות לתכנון בגנים לאומיים ושמורות טבע ובחינת השימושים המותרים בשטחים רגישים אלה.

1. בינוי ושימוש מותרים בגנים לאומיים ושמורות טבע.
2. מדיניות אירועים בגנים לאומיים.
3. גביית תשלומים בגנים לאומיים ושמורות טבע.
4. מדיניות סחר בקופים וסוגיות שונות הנוגעות להגנת חיית הבר, ובין היתר להסדרת רישיונות ציד.
5. סוגיות בנושא יער וחורש.
6. סוגיות בנושא ניהול אתרים לאומיים.

ה. אשכול שלטון מקומי וקהילה

(26) פסולת מוצקה ואריזות

עיקר הטיפול השנה התרכז בקידום הצעת חוק לצמצום השימוש בשקיות נשיאה, וכן בהמשך יישום חוק האריזות וחוק ציוד אלקטרוני. נושאים מרכזיים שטופלו -

1. ליווי תכנית להפחתת השימוש בשקיות נשיאה חד פעמיות, כולל אמנה ופרוייקט משותף עם רשתות השיווק.
2. עדכון נהלים.
3. הטלת עיצומים כספיים.
4. ליווי הכנתה של אמנה לצדק סביבתי.

(27) שלטון מקומי

עיקר הטיפול בתחום זה נעשה בנושא חוקי העזר מכוח חקיקה סביבתית, בין היתר, מול משרד הפנים ומשרד המשפטים. נושאים מרכזיים נוספים שטופלו במהלך השנה:

1. הכנת נוהל טיפול בחוקי עזר וניסוח מסמך הנחיות לאישור חוקי עזר.
2. ממשקי חלוקת אחריות מול יחידות סביבתיות.

2. חברות או ייעוץ בוועדות וצוותים¹

ועדות סטטוטוריות – 11

- וועדה למתן היתרי הזרמה לים לפי חוק מניעת זיהום הים ממקורות יבשתיים, התשמ"ח-1988
- וועדה למתן היתרי הטלה לים לפי חוק מניעת זיהום הים (הטלת פסולת), התשמ"ג-1983.
- וועדה לרישום מדבירים לפי תקנות רישוי עסקים (הדברת מזיקים), התשל"ה-1975
- וועדה מקצועית לרישום תכשירי הדברה לפי תקנות החומרים המסוכנים (רישום תכשירים להדברת מזיקים לאדם), התשנ"ד-1994
- ועדה להעברת מידע לפי פרק ד' לחוק להגנת הפרטיות, תשמ"א-1981
- הוועדה המקצועית לאסבסט ואבק מזיק לפי חוק למניעת מפגעי אסבסט ואבק מזיק, התשע"א-2011.

¹ לא כולל חברות בוועדות ובצוותים בנושאי מינהל (ר' בפרק מנהל).

- קרן שמירת הניקיון לפי חוק שמירת הניקיון, התשס"ד-1984.
- הנהלת קרן מניעת זיהום הים לפי פקודת מניעת זיהום מי-ים בשמן [נוסח חדש], תש"ס-1980.
- הנהלת קרן למימון תובענות ייצוגיות לפי חוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006.
- קרן למען בעלי חיים לפי חוק צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים), התשנ"ד-1994.
- ועדות חריגים לפי תקנות בריאות העם (תקני איכות מי קולחין וכללים לטיהור שפכים), התש"ע-2010.

ה. ייעוץ משפטי למחוזות

1. כללי

צוות הייעוץ המשפטי למחוזות נותן ליווי משפטי לעבודתם של מחוזות המשרד, ובכלל זה בתחומי הרישוי, ההסדרה, תכנון ובניה, פיקוח ואכיפה, לרבות ליווי הליכי אכיפה מנהליים, עיצומים כספיים ובקשות לפתיחה בחקירה פלילית, וכן השתתפות ב-י"שולחנות עגולים' לתיאום אכיפה, המנוהלים על-ידי פרקליטי המחוז של משרד המשפטים, יחד עם משרדי ממשלה אחרים. היועצים המשפטיים למחוזות מטפלים בהליכים המשפטיים הקשורים לעבודת המחוזות, ומשתתפים בישיבות צוותי האכיפה, התעשייה והתשתיות המחוזיים, בהתאם לבקשת המחוז.

2. בקשות לפתיחה בחקירה

בשנת 2014 טיפלו היועצים המשפטיים למחוזות ב-30 בקשות לפתיחת תיקי חקירה פלילית. מחוז חיפה – 8 בקשות, מחוז צפון – 4 בקשות, מחוז מרכז – 7 בקשות, מחוז דרום – 5 בקשות, מחוז ירושלים – 5 בקשות, מחוז ת"א – בקשה אחת.

3. עיצומים כספיים

בשנת 2014 הוכנו ונבדקו על-ידי היועצים המשפטיים למחוזות 10 המלצות להטלת עיצומים כספיים. במקרים בהם הוטלו עיצומים כספיים, טיפלו היועצים המשפטיים למחוזות בהכנת מענה לטענות שהועלו בתגובה להודעה לכוונה להטיל עיצום כספי, ובהליכים המשפטיים שננקטו בעקבות הטלת העיצומים.

מחוז חיפה - 3 עיצומים.

מחוז צפון - המלצה אחת.

מחוז מרכז - 2 עיצומים.

מחוז דרום - 4 עיצומים.

4. נושאים עיקריים להם ניתן ליווי משפטי במחוזות

א. מחוז צפון

1. תעשיות אלקטרוכימיות (מפעל בפירוק) - ליווי משפטי של הליך החזר ההוצאות שהוציא המשרד בפרויקט פינוי החומרים המסוכנים משטח המפעל בשנת 2005 (בשיתוף עם המִטָּה), ובכלל זה איתור ואיסוף נתונים, בחינת סיכויי הדרישה וסיכונים, השתתפות בקדם גישור עם המפרק ונציגי הכונס הרשמי ופניה לועדת פשרות לקבלת הסכמה עקרונית לפשרה.
2. מפעל פרי גליל - ליווי משפטי לאכיפה משולבת בשיתוף עם הרשות הארצית לכבאות והצלה, לרבות ליווי ההליך המנהלי שננקט נגד המפעל בגין ליקויים בתשתיות כיבוי אש, ובכלל זה הוצאת התראות, השתתפות בשימועים, אי חידוש היתר רעלים, הטמעת דרישות מיוחדות בהיתר רעלים ומתן התייחסות לעתירה שהגישו העובדים כנגד הפסקת פעילות המפעל.
3. חד אסף תעשיות בע"מ - ליווי משפטי של ההליך המנהלי שננקט נגד המפעל בגין פליטות חריגות ופליטות בלתי מוקדיות, ובכלל זה השתתפות בבירורים עובדתיים, איסוף נתונים והכנת המלצה להטלת עיצום כספי לפי חוק אויר נקי.
4. בית בד אחמד יאסין בעראבה - ליווי משפטי של ההליך המנהלי שננקט נגד בית הבד ובעליו בגין חשש לזיהום מקורות מים עקב הזרמת עקר לשטחים פתוחים ולמערכת הביוב הציבורית, ובכלל זה הוצאת התראות, השתתפות בשימוע, הוצאת צו הפסקה מנהלי לפי חוק רישוי עסקים ובחינת הראיות לפתיחה בחקירה פלילית.
5. הסדרת תחנות מעבר לפסולת - בדגש על מניעת שריפת פסולת - ליווי משפטי של הליכי הסדרת תחנות המעבר לפסולת מגדל העמק, מג'אר, קרית שמונה, ג'דידה-מכר ובית ג'אן, לרבות הוצאת התראות, השתתפות בשימועים, הוצאת צו למניעה וצמצום של זיהום אויר לפי חוק אויר נקי וליווי הליך איסוף ראיות לשם פתיחה בחקירה פלילית.

ב. מחוז חיפה

1. חוות המיכלים של תש"ן בקרית חיים (בשיתוף עם המִטָּה) - הטמעת מדיניות מרחקי ההפרדה ודרישות המשרד, טיפול בעתירה כנגד תנאי היתר הרעלים, טיפול בעתירה כנגד ביטול רישיון העסק של החווה על-ידי עיריית חיפה וטיפול בעתירה כנגד סירוב לאשר שימוש חורג של עסק סמוך שאיננו עומד במדיניות מרחקי ההפרדה.

2. שרפי כרמל - ליווי משפטי של ביטול היתר הרעלים והוצאת צו פינוי רעלים בעקבות אירוע חומרים מסוכנים, ובהמשך ליווי של הליך הסדרת המפעל, לרבות טיפול בעתירה, קביעת תנאים בהיתר הרעלים וקביעת תנאים מוקדמים ברישיון העסק.
3. הסדרת אתרי פסולת ותחנות מעבר - ליווי הליכים משפטיים בנוגע לאתר ההטמנה איכות ירוקה בחדרה, לרבות הליכים תכנוניים ורישוי עסקים; אתרי הפסולת ותחנות המעבר בדלית אלכרמל ובעוספיה, לרבות ליווי הליכי בזיון בית המשפט בנוגע לאתרים אלו; טיפול באתר ההטמנה הפיראטי ותחנת המעבר של משפחת כהן בפרדס חנה, בתחנת המעבר אורוז בקרית ביאליק ותחנות המעבר תיסיר וזרעני בכפר קרע.
4. אכיפה וליווי משפטי של מפגעים ואירועים סביבתיים במחוז - ובכלל זה אירוע זרימת הסולר לנחל באתר תחנת הכוח חגית; אירוע זרימת שפכים מצינור ישן בסמוך למתחם הפטרוכימי; חריגות מערכי הסביבה במפעל אבן קיסר בשדות ים.
5. רכבת ישראל - ליווי משפטי (בשיתוף עם המטה) של הסדרת מפגעי הרעש מן הרכבת, ובכלל טיפול מול משרד המשפטים בנוגע להוראות האישיות שניתנו לרכבת, טיפול בעתירה שהוגשה כנגד ההוראות האישיות, חוות דעת שהוגשה כנגד ההוראות האישיות, ודרישות להתקנת תקנות.
6. מפעל חומרי ההדברה ד"ר מירון - ליווי משפטי של הליך הטמעת מדיניות מרחקי ההפרדה במפעל.

ג. מחוז מרכז

1. אתר פסולת רתמים - בו הוטמנו כמויות גדולות של פסולות רעילות מסוגים שונים - ליווי משפטי של הוצאת צו מנהלי לצמצום זיהום האוויר שנגרם עקב שריפה רחבת היקף שפרצה באתר, ליווי המגעים מול רשות מקרקעי ישראל ומשרד המשפטים, טיפול בהחלטת הממשלה בנושא, השתתפות בצוות הבינמשרדי שהוקם בעניין זה, וסיוע בגיבוש מתווה לכיבוי הבעירות ולשיקום.
2. אירוע חומרים מסוכנים במפעל הוד חפר - ליווי ההליך המנהלי ותחקירים שונים המבוצעים על-ידי מספר גורמים (מל"ל, משטרת ישראל, המשרד לביטחון פנים).
3. אתר פסולת מודיעין - טיפול בעתירה שהוגשה לבג"צ בדרישה לשיקום האתר והשתתפות בגישור בין המדינה לאיגוד ערים והרשויות המקומיות.
4. אתר הפסולת כ.ח. (כהן חדיגה) - טיפול בעתירה מנהלית שהוגשה על-ידי מנהלי האתר בעקבות הטלת עיצום כספי מכוח חוק אוויר נקי. ליווי סוגיות משפטיות שעלו במהלך שיקום האתר.

5. טווינינג (twinning) - השתתפות בצוות המלווה את פרויקט הטווינינג וכן בצוות
לכתיבת מודול הפיקוח.

ד. מחוז תל אביב

1. לוי לבל ושות' - טיפול בהליך מנהלי ובפתיחת חקירה פלילית נגד עסק שמכר חומרים מסוכנים לגורמים רבים שאין בידם היתר רעלים, לרבות מכירת חומצה חנקתית בכמויות ובריכוזים המחייבים קבלת היתר רעלים, אשר נתפסה בשטחי איו"ש למרות האיסור על הכנסתה לשם.
2. זיהום האוויר בתחנת רכבת השלום - העברת דרישות לרכבת ישראל לנקיטת צעדים להפחתת הזיהום, על בסיס תוצאות ניטור איכות אוויר שנערך בתחנת רכבת השלום, מהן עלה כי ישנן חריגות מערכי איכות אוויר, ובכלל זה דרישה למצוא פתרונות לאוורור התחנה. במקביל בשיתוף עם אגף איכות אוויר הועברה לרכבת ישראל בקשה לקבלת מידע רלוונטי לנושא הפחתת איכות האוויר כתוצאה מפעילות רכבות, על=מנת שיהוו בסיס לדרישות אופרטיביות להפחתת זיהום האוויר בהיבט זה.
3. היתר רעלים ארצי לרכבת ישראל - ליווי הוצאתו, לרבות מענה לסוגיות שהועלו על-ידי רכבת ישראל עם משלוח טיוטות של היתר הרעלים, וכן לאחר קבלת ההיתר.
4. תנאי רישיון עסק לתחנת המעבר לפסולת מעורבת בחירייה - תחנת המעבר לפסולת המעורבת הגדולה ביותר במחוז - ליווי הוצאת התנאים.
5. ליווי הוצאת דרישות לתעש רמת השרון לעריכת סקרי גז קרקע בסמוך לגדר תעש.

ה. מחוז ירושלים

1. פצלי שמן – הליכי התכנון - ליווי הטיפול בבקשת חברת IEI, שהגישה בקשה לועדה המחוזית לתכנון ובניה ירושלים לביצוע פיילוט להפקת נפט מפצלי שמן בחבל עדולם, ובכלל זה, סיוע בעריכת חוות דעת סביבתית, המנתחת את המסמך הסביבתי שהוגש מטעם היזם, ייצוג המשרד בדיוני הועדה המחוזית וטיפול שוטף.
2. פצלי שמן - מכרז - קידום הליך המכרז לבחירת יועץ לסיוע בבחינה ובניתוח היבטים סביבתיים בפרויקטים להפקת פצלי שמן בתהליך מיצוי באתר. בין היתר, סיוע בהכנת מסמכים להגשה לוועדת המכרזים, ייצוג מחוז ירושלים בדיוני ועדת המכרזים, הכנת שאלונים למועמדים, השתתפות בראיונות לאנשי הצוות הישראליים ושיחות ועידה עם המומחים הבינלאומיים.
3. התחנה המרכזית בירושלים - ליווי הטיפול במפגע זיהום האוויר שנגרם מפליטת עשן מהאוטובוסים הנכנסים למבנה התחנה הסגור, ליווי ההליכים המשפטיים

בנושא, הכנת צווים לפי חוק אוויר נקי לתחנה המרכזית ולחברות האוטובוסים, השתתפות בדיונים עם משרד התחבורה, חברת התחנה המרכזית, אגד, עיריית ירושלים ופרקליטות מחוז ירושלים, הכנת התייחסות המשרד לדוח בקורת של משרד מבקר המדינה בנושא.

4. אתרי פסולת ותחנות מעבר - ליווי נושא סגירת אתר אבו דיס ושיקומו, לרבות טיפול בבקשה להקמת תחנת מעבר באתר; ליווי האכיפה מול תחנת מעבר לפסולת בניין הדנו, בשיתוף עיריית ירושלים; ליווי אכיפה בנושא תחנת מעבר לפסולת בניין ר.ע. אופק.

5. מפגע ריח ממפעל ענבד - ליווי הליך אכיפה מנהלית נגד מפעל ענבד בקרית ענבים בשל גרימת מטרדי ריח לתושבי האזור, לרבות תכנון פעולת צוות מריחים ושיתוף פעולה עם אגף איכות אוויר.

ו. מחוז דרום

1. דליפת מצינור הנפט של קצאא ליד באר אורה - אירוע דליפת נפט מצינור של קצאא בסמוך לשוב באר אורה וזיהום נרחב של שטחים פתוחים, לרבות שמורת עברונה –

- ליווי משפטי של הטיפול באירוע, לרבות הוצאת צו פינוי רעלים, פינוי קרקע מזוהמת, שיקום שמורת עברונה.
- הכנתה של החלטת ממשלה בעניין שיקום הערבה והיערכות לאומית לטיפול באירועי זיהום סביבתיים
- ליווי וייעוץ משפטי לשני צוותי עבודה שהוקמו על-פי החלטת הממשלה: מנהלת המלווה ומפקחת על פעולות השיקום בשמורת עברונה ומחוצה לה, וצוות בינמשרדי הבוחן את היבטי סביבה של שימושי הקרקע והחוף על-ידי קצאא ואפשרות הפקעתם לטובת הציבור.
- טיפול בהליכים משפטיים שהוגשו בעקבות אירוע הדליפה: עתירה שהוגשה לבג"צ על-ידי אט"ד בעניין החיסיון של קצאא וחוק הזיכיון, ו-4 תובענות ייצוגיות שהוגשו בעניין.

2. קו 8" (נטוש) נחל לכיש - שני אירועי דליפה מצינור נטוש העובר בנחל לכיש. ליווי וייעוץ משפטי לבחינת האחריות על הקו לפי תקנות קווי דלק, ובהמשך ליווי הליך האכיפה המנהלי.

3. חוות הגז בבאר שבע –

- המשך טיפול בעתירות שהגישו חוות הגז כנגד החלטת הממשלה בעניין סגירתן והעתקתן ותנאי היתר הרעלים שאימצו את עקרונותיה של מדיניות מרחקי ההפרדה;

- לאחר מחיקת העתירות - המשך ליווי וייעוץ משפטי להסכם המתגבש בין חוות הגז, עיריית באר שבע, משרד האנרגיה והמשרד להגנת הסביבה.
 - ליווי פעולות המחוז (בעיקר בפן התכנוני) מול עסקים חדשים המבקשים לקום בקרבת חוות הגז, לרבות טיפול בתביעה אזרחית שהגישה חברת כ.א.א בע"מ, שזכתה בשני מכרזים של רשות מקרקעי ישראל לרכישת שני מגרשים למסחר בקרבת חוות הגז.
4. מפעל גלידות קולורדו בע"מ (א.ת. נתיבות) - אירוע דליפת אמוניה בעקבותיו הוצא ויושם צו פינוי רעלים ובוטל היתר הרעלים של המפעל לאחר הליך של שימוע - ליווי משפטי של הוצאת צו פינוי הרעלים תוך כדי אירוע הדליפה, ולאחריו ליווי וייעוץ משפטי להליך ביטול היתר הרעלים, והעתירה שהוגשה עקב כך. בהמשך, ליווי של הליך הסדרתו של המפעל, לרבות קביעת תנאים בהיתר הרעלים ומעקב אחר יישומם. כמו כן ליווי תביעה אזרחית שהגישה חברת "דשנים" (שפינתה את האמוניה משטח המפעל) כנגד עיריית נתיבות (שהזמינה את שירותי פינוי האמוניה), והוציאה הודעת צד ג' כנגד המפעל והמשרד להגנת הסביבה.
5. מסילת הרכבת בתוואי באר שבע - אילת - ליווי משפטי של ההליך התכנוני, לרבות מחלוקות בעניין ההשלמות הנדרשות לתסקיר השפעה על הסביבה בהיבט של שינוע חומרים מסוכנים במרכזי ערים.
6. תע"ש רמת בקע - בעקבות הפרטת תע"ש והמעבר לרמת בקע, ליווי משפטי של הכנת הנחיות המשרד לתסקיר השפעה על הסביבה, לרבות בחינת סוגית סודיות בתסקיר, לאור סיווג הביטחוני של פעילות תע"ש.

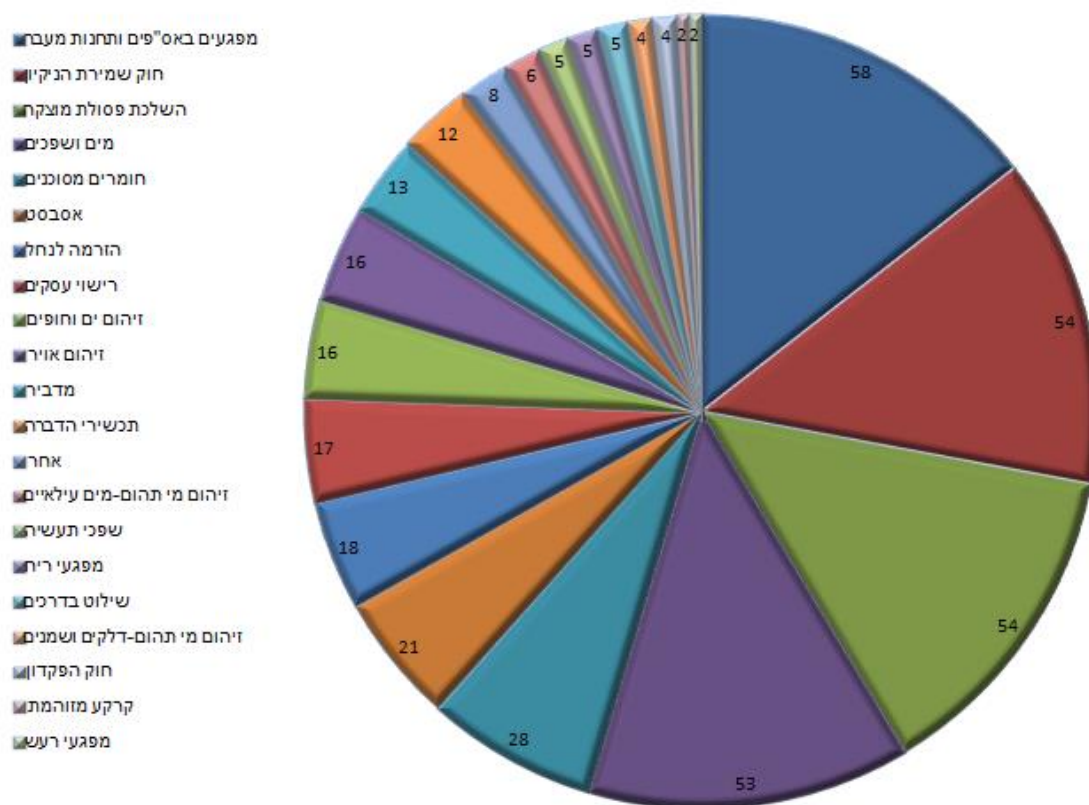
ו. אכיפה

1. כללי

כמעט כל השנה פעל צוות אכיפה בתקן חסר, מלבד חופשות הלידה שגרמו לחילופים.

2. נתונים מספריים בנוגע לתיקי חקירה ותביעה

(א). סך כל התיקים המצויים בטיפול הלשכה המשפטית, נכון לסוף שנת 2014: **404 תיקים**, ובכלל זה תיקי חקירה אשר התקבלו בלשכה המשפטית, ותיקים תלויים ועומדים בבתי המשפט.

איור 1: 404 התיקים הפליליים המצויים בטיפול משפטי בחלוקה לפי נושאים.

(ב). נתונים מספריים על תיקים והליכים בשלבים שונים:

- 83 תיקי חקירה חדשים התקבלו במהלך שנת 2014 בלשכה המשפטית.
- 58 כתבי אישום שהוגשו.

- 8 בקשות לאישור העמדה לדין של רשויות מקומיות שהוגשו לפרקליט המדינה (לרבות הכנת חוות דעת משפטית).
- 154 תיקים בהם הסתיים הטיפול ב-2014. מתוכם 52 תיקים נסגרו ללא הגשת כתב אישום או שהועברו עם המלצה להטיל עיצום כספי.

(ג). תוצאות פסקי-דין:

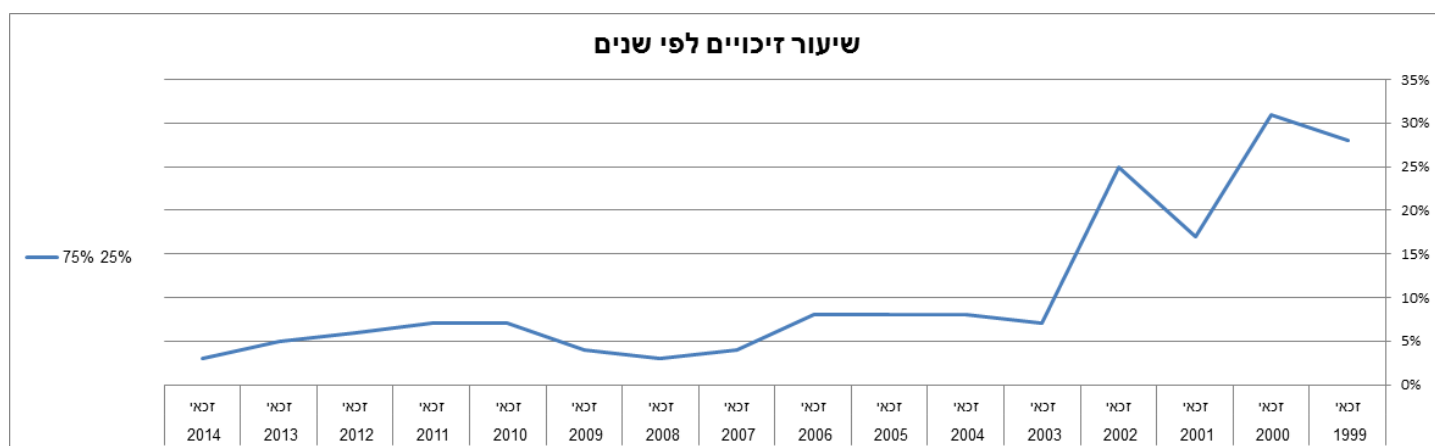
(1) בערכאה ראשונה –

99 פסקי-דין, הכוללים הרשעה או אשם ללא הרשעה.

5 זיכויים מלאים.

סך הכל 104 פסקי-דין.

להלן טבלה המציגה את מגמת הירידה בשיעור הזיכויים לאורך השנים:

(2) ערעורים –

11 ערעורים שהוגשו על-ידי המדינה.

10 ערעורים שהוגשו על-ידי הנאשמים.

סך הכל טופלו 21 ערעורים.

(3) צווים שיפוטיים -

הוגשו 3 בקשות לצווים שיפוטיים על-ידי המדינה.

ניתנו 2 צווים שיפוטיים.

3. הישגים עיקריים באכיפה הפלילית

פסיקה משמעותית או חדשנית של בתי-המשפט:

- החמרה בענישה כנגד מפעילי אתרים לסילוק פסולת ותחנות מעבר לא חוקיים -

בתי המשפט החמירו עם הנאשמים בגזרי הדין והטילו קנסות גבוהים לעומת שנים קודמות, ובחלק מהמקרים אף עונשי מאסר.

- **בת"פ 13-07-25732 המשרד לאיכות הסביבה ת"א מדור תביעות נ' ארזים**

חברה קבלנית למחזור ופינוי פסולת בע"מ: בית המשפט הרשיע את המפעילים והמנהלים של האתר וגזר עליהם קנס כולל בסך 1,400,000 ₪, התחייבות כספית לשלוש שנים ועל אחד המנהלים הטיל שישה חודשי מאסר בפועל, תוך שהוא מציין את הדברים הבאים: "..... המערכת המשפטית יודעת להגיב באופן ראוי, הולם ולעיתים אף כואב, באלה הפוגעים בציבור בדרך של פגיעה בסביבה באופן כה קשה, בולט, שחצני ומזלזל. חיינו התלויים באיכות הסביבה, אינם הפקר. הפוגע בהם בעזות מצח ייענש בחומרה." ערעור שהוגש על-ידי הנאשמים תלוי ועומד.

- **בע"פ 14-02-23084 דור וצורי בע"מ נגד המשרד להגנת הסביבה:** ערעור

שהוגש על-ידי מפעילי האתר כנגד העונש נדחה בחלקו. החברה נקנסה ב- 500,000 ₪, המנהל נקנס ב- 200,000 ₪, וכן נגזר עליו מאסר של חצי שנה בעבודות שרות.

- **בע"פ 14-01-44363 אלי מנטל ואח' נ' מדינת ישראל:** בית משפט שלום

הרשיע את הנאשמים והטיל קנס כולל בסך 410,000 ₪ והתחייבות כספית לשלוש שנים להימנע מביצוע העבירות בהן הורשעו. ערעור הנאשמים נדחה על-ידי בית משפט המחוזי על כל חלקיו.

- **"פ 10-11-16554 מדינת ישראל נ' מסארוה ואח':** על מפעילי האתר הוטל

מאסר בפועל של שלושה חודשים, מאסר על תנאי של 15 חודשים למשך שלוש שנים, קנס כולל בסך 700,000 ₪, התחייבות כספית להמנע מביצוע העבירות בהן הורשעו למשך שלוש שנים, פסילת רישיון נהיגה בפועל ופסילה על תנאי. על נהגי המשאיות הוטל קנס כולל בסך 100,000 ₪, חתימה על התחייבות להמנע מהעבירות בהן הורשעו וכן פסילת רישיון נהיגה בפועל ופסילה על תנאי. ערעור שהוגש על ידי הנאשמים תלוי ועומד.

- הטלת קנסות בגין מכירה וקנייה של חומרים מסוכנים שלא כדין על חברות ועל

נושאי משרה:

- **ת"פ 13-12-24450 מדינת ישראל נ' דולפין תעשיות אקריל בע"מ ואח':**

מדובר בארבעה תיקים העוסקים במכירה וקנייה של חומרים מסוכנים. במסגרת הסדרי טיעון הורשעו החברות והוטלו עליהן קנסות בסדרי גודל שבין 75,000 ₪ ל- 190,000 ₪ והתחייבות כספית בסך 140,000-380,000 ₪. על נושאי המשרה הוטלה אחריות אישית. בשלושה מתוך ארבעה תיקים

הורשעו נושאי המשרה ונגזרו עליהם קנסות בסך 10,000 ₪ והתחייבות כספית בסך 20,000 ₪.

• **זיהום ים ופגיעה בסביבה החופית:**

ההליכים הבאים עניינם בעבירות על חוק שמירת הסביבה החופית, התשס"ד–2004. בשנים האחרונות החל המשרד לנקוט בהליכים פליליים נגד עבריינים העוברים על חוק זה. הפסיקה בתחום זה בראשית דרכה, אך כבר ניתן להצביע על מגמת ענישה מחמירה כנגד עבריינים אשר בפעולתם יש כדי לפגוע בסביבה החופית. בכך מכירים בתי המשפט בערך המיוחד של חוף הים כמשאב טבע ייחודי בעל חשיבות לכלל הציבור, ובצורך לשמרו להנאת ולתועלת הדור הזה והדורות הבאים.

○ **ת"פ 47011-09-13 מ"י נ' אילת דאנס בע"מ ואח':** בית המשפט הרשיע

את החברות הנאשמות בביצוע פעולה הפוגעת או עלולה לפגוע בסביבה החופית בשל ביצוע עבודות לפיזור חול בחוף הדקל באילת שלא כדין ובעבירה של נהיגה ברכב בתחום חוף הים ללא אישור. על הנאשמות הוטל קנס כולל בסך 40,000 ₪ והתחייבות כספית להימנע מלעבור את העבירה בה הורשעו בתוך שנתיים.

○ **ת"פ 2502-03-12 מ"י נגד כפר נחום מסעדה וחוף פרטי 2003 בע"מ ואח':**

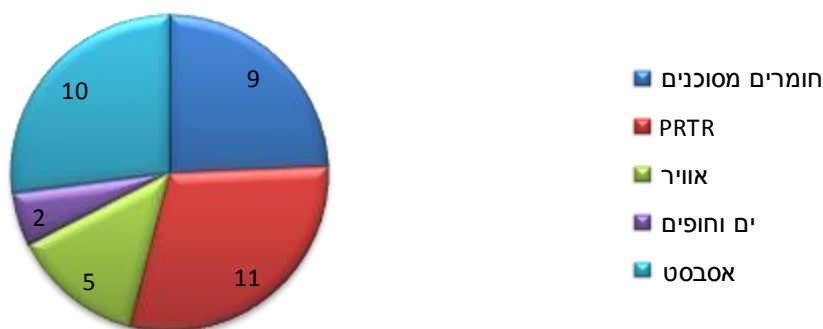
במהלך השנה, כחלק מהליכי אכיפה משולבת עם הפרקליטות והמחלקה לאכיפת דיני מקרקעין, הוגש כתב אישום כנגד בעל המסעדה בין היתר בגין עבירות של זיהום מים ופגיעה בסביבה החופית. בהסדר טיעון הורשעה המסעדה ובעליה. טרם נגזר דינם.

4. עיצומים כספיים

א. סיכום נתונים מספריים:

- 37 הליכים שלוו על-ידי הלשכה המשפטית (הכנת ההמלצה או חוות הדעת להטלת העיצום, ייעוץ וליווי) כמפורט להלן -
- 10 הליכים שלוו על-ידי היועצים המשפטיים במחוזות;
- 27 הליכים שלוו וטופלו על-ידי צוות אכיפה.

טיפול בעיצומים כספיים לשנת 2014 לפי פילוח נושאי

ב. החלטות משמעותיות בתחום העיצומים הכספיים:

- עע"ס 88/13 ו-עע"ס 569/13 יהודה רשתות פלדה בע"מ נ' המשרד להגנת הסביבה**

– התקבל ערעור שהוגש על-ידי המשרד להגנת הסביבה על החלטה של בית המשפט המחוזי בעתירה מנהלית. בית המשפט העליון הביע דעתו כי סכומי העיצומים הקבועים בסעיף 5ד' לחוק מניעת זיהום הים ממקורות יבשתיים, תשמ"ח-1988 הינם סכומי 'FIX' שאינם מותירים שיקול דעת להפחתה מְעַבֵּר להפחתות הקבועות בתקנות שמכוח החוק.
- עת"מ 45126-05-14 דרך הים התפלה בע"מ נ' המשרד להגנת הסביבה – בית**

המשפט המחוזי דחה עתירה שהוגשה בגין הטלת עיצום כספי מכח החוק למניעת זיהום הים ממקורות יבשתיים, התשמ"ח-1998 ופסק שהפרשנות של העיצום הכספי צריכה להיעשות בהתאם לעקרונות הדין המנהלי ולא הפלילי. בהתאם לפרשנות זו, קבע בית המשפט כי לממונה על האכיפה במשרד להגנת הסביבה יש סמכות רחבה להטיל עיצום כספי על הפרת תנאי היתר הזרמה לים.
- עת"מ 10714-04-14 רכבת ישראל בע"מ נ' המשרד להגנת הסביבה - נדחתה עתירה**

בגין עיצום כספי שהוטל מכח חוק החומרים המסוכנים, התשנ"ג-1993 בגין הפרה של תנאים בהיתר רעלים. בית המשפט קבע שכל אחד מהעיצומים שהוטל, הוטל כדין משום שמדובר בהפרות שונות של מספר תנאים בהיתר הרעלים. כן קבע בית המשפט כי אין מקום להתערב בשיקול דעתו של המשרד להגנת הסביבה אשר החליט שלא להפחית מסכום העיצום שהוטל בשל אי הפסקת ההפרה ואי הדיווח עליה.

5. הליכי גביה

השנה הוגשו 16 בקשות להישפט באיחור (לפי סעיף 230 לחוק סדר הדין הפלילי), כחלק מהטיפול בעבירות קנס (ברירות משפט), המטופלות על-ידי צוות אכיפה בלשכה המשפטית. מתוכן- 5 בקשות תלויות ועומדות בבית המשפט ; 9 בקשות נדחו על-ידי בית המשפט ; 2 בקשות התקבלו.

6. טיפול בבקשות לשחרור כלי רכב שנתפסו

בדומה לשנה שעברה, במהלך שנת 2014, מרבית הבקשות לשחרור תפוס טופלו ישירות על-ידי מפקחי המשטרה הירוקה. הלשכה המשפטית טיפלה באמצעות התובעים החיצוניים ב- 3 עררים שהוגשו בעקבות החלטות בבקשה להשבת תפוס.

7. פרויקטים נוספים בתחום אכיפה (שאינם תיקי חקירה)

1. צוות יישום מסקנות הדו"ח לבחינת פעילות התביעה הפלילית מכח הסמכת היועץ המשפטי לממשלה לפי סעיף 12 לחוק סדר הדין הפלילי - גיבוש מסמך בשיתוף עם הלשכה המשפטית של משרד הכלכלה בנוגע להפרטת התביעה החיצונית.
2. הסדרת הטיפול בבקשות לפי סעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי לקבלת מסמכים ממעבדות - גיבוש טיוטות הנחיה לתובעים החיצוניים וטיפול שוטף בבקשות ובעררים.
3. המשך פרויקט עדכון המרשם הפלילי - הוכנו טבלאות המגדירות את הוראות החיקוקים בגינם מוגשים כתבי אישום בכל הדינים הסביבתיים, והועברו למשטרה הכחולה לצורך הזנת תיקוני החיקוקים במערכת הקח"מ (קובץ חקיקה ממוחשב).
4. הכנתה של חוות דעת מומחה גנרית לתיקים פליליים בנושא הדברה ותכשירי הדברה.
5. טיפול בהוצאת תעודות חיסיון - 8.
6. אישור לחקירת ראשי רשויות - 4.
7. השתתפות פעילה בימי תחקור תיקים עם המשטרה הירוקה ואגף ים וחופים.
8. ייעוץ שוטף לאגף הגביה לאשכול אכיפה ובעיקר למערך ברירות משפט.
9. ניהול וטיפול מערך תובעים חיצוניים - חידוש הסמכות, טיפול בהסכמים, טיפול בתקציב התובעים וביצוע הרחבות.
10. קיום סבב פגישות של היועץ המשפטי למשטרה הירוקה בכל המחוזות, לרבות פגישה עם מנהל המחוז וצוות אכיפה של המחוז, ישיבה עם מפקחי המשטרה הירוקה, וסוירים באתרים נבחרים בשטח המחוז.

ז. הליכים אזוריים ומנהליים

סך ההליכים שטופלו במהלך שנת 2014 – 287.

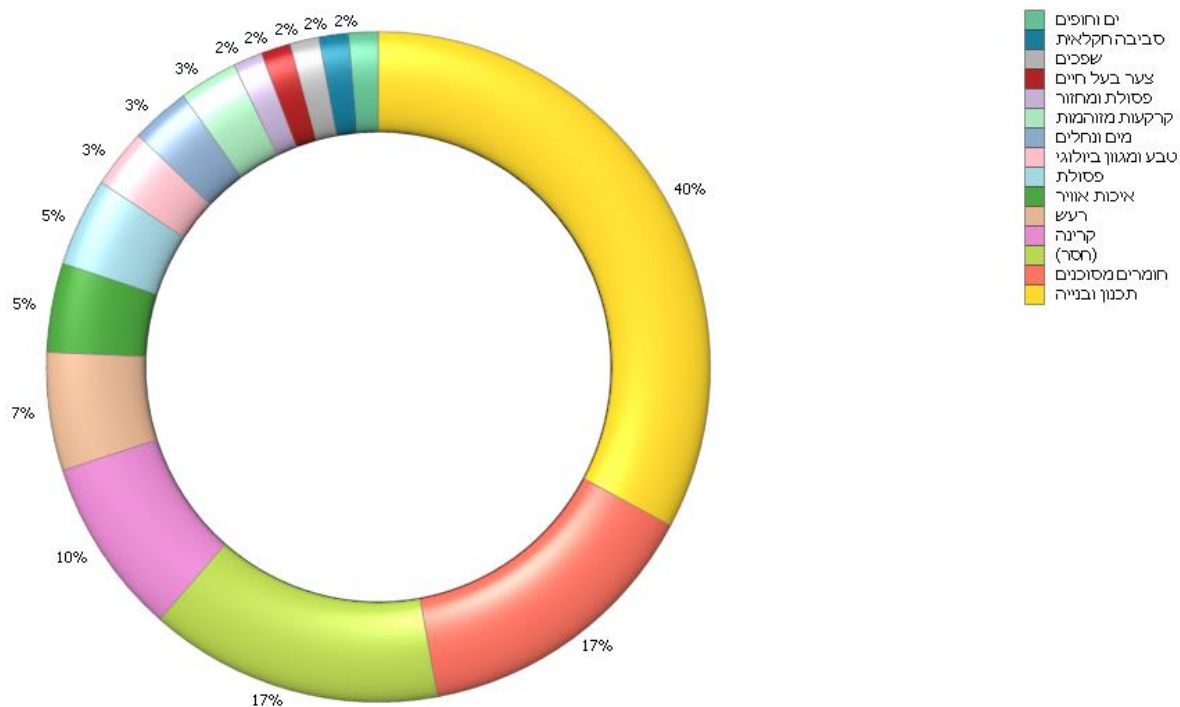
מתוכם טופלו במטה 141 ובמחוזות 146.

1. עתירות לבג"צ

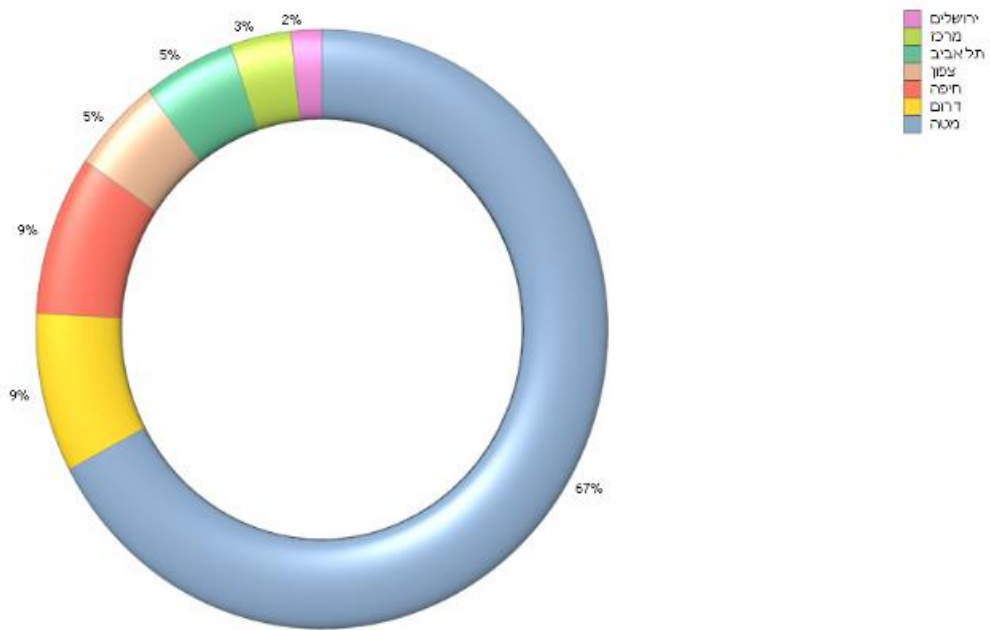
סה"כ עתירות לבג"צ בטיפול במהלך השנה – 58

מתוכן מטופלות במחוזות – 19

פירוט לפי נושאים:

חלוקה לפי הטיפול במחוזות:

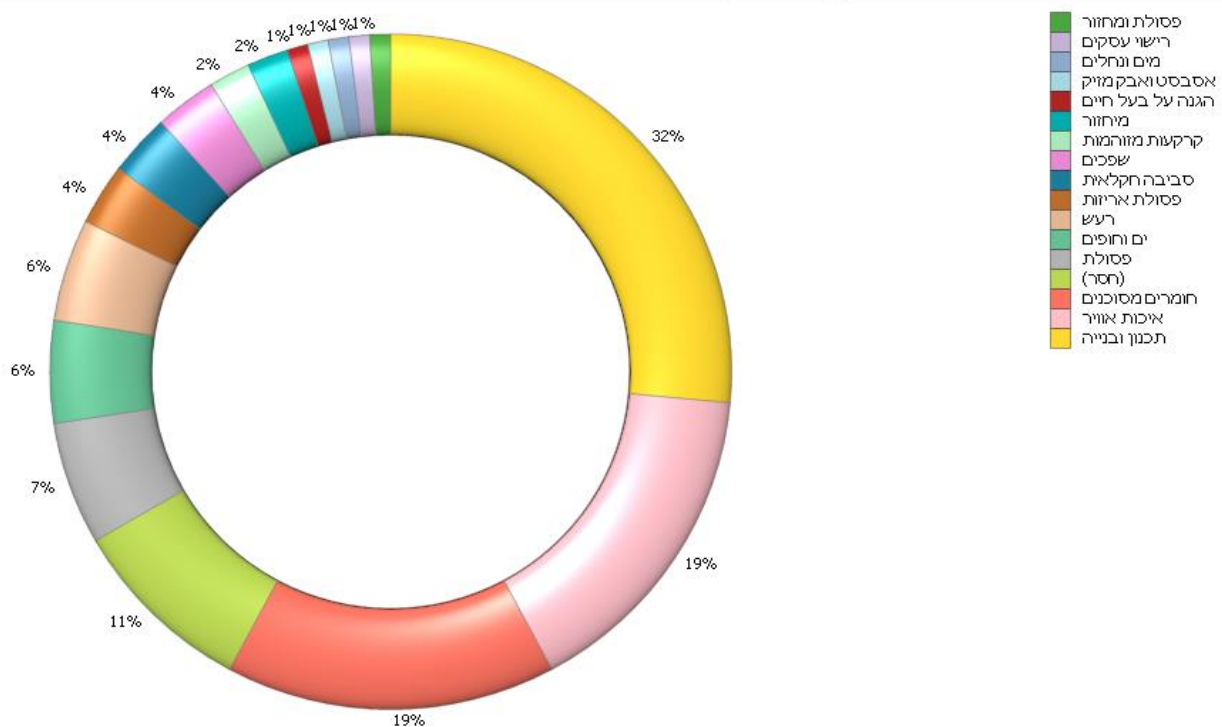

2. הליכים מנהליים אחרים

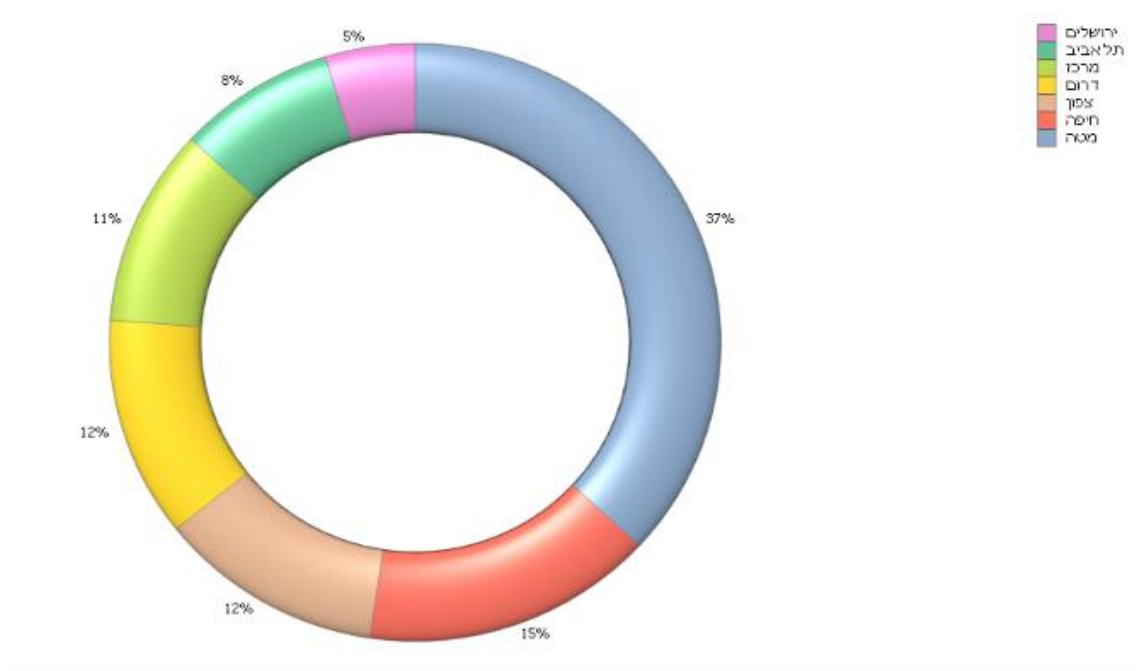
סה"כ הליכים מנהליים בטיפול במהלך השנה – 84

מתוכם מטופלים במחוז – 53 הליכים.

פירוט לפי נושאים:

חלוקה לפי הטיפול במחוזות:

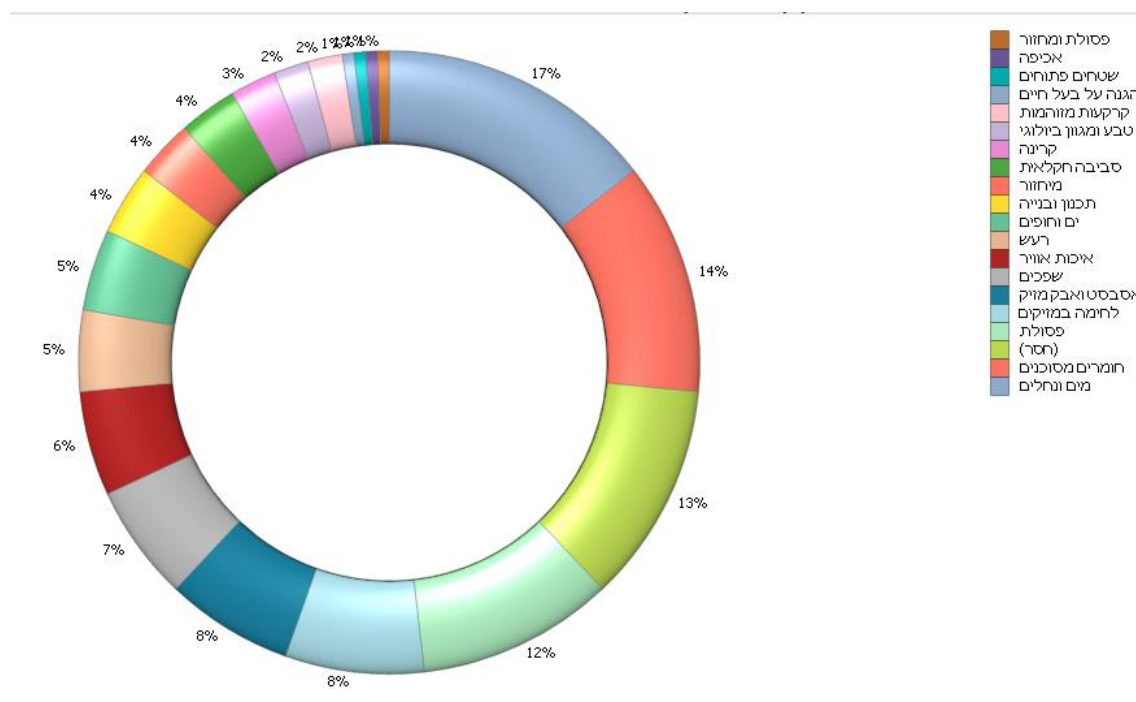

3. הליכים אזוריים

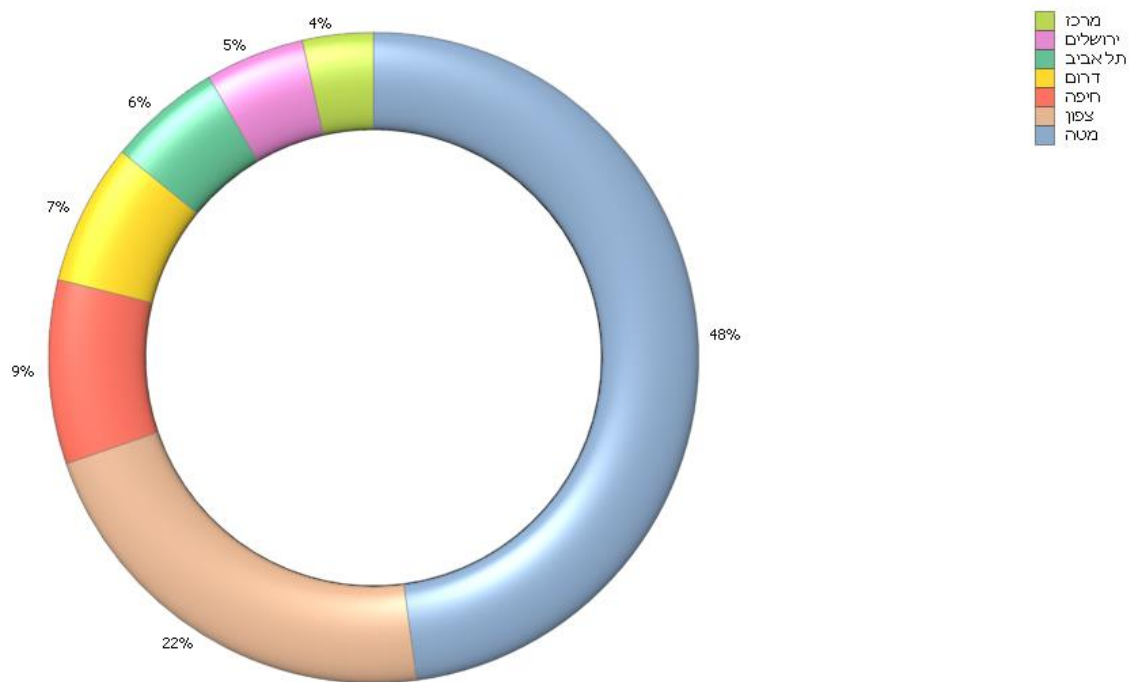
סה"כ הליכים אזוריים בטיפול במהלך השנה – 142

מתוכם מטופלים במחוז – 74 הליכים.

פירוט לפי נושאים:

פירוט לפי הטיפול במחוזות:

4. הליכים בענייני עובדים

סה"כ הליכים בענייני עובדים בטיפול במהלך השנה – 3

ח. מינהל

1. מכרזים

א. מכרזים פומביים – סך הכול טופלו השנה 70 מכרזים פומביים לפי הפירוט שלהלן:

1. ועדת מכרזים משרדית – 50
2. ועדת ענ"א – 0
3. ועדת סקרים ומחקרים – 7
4. ועדת מכרזים לזיהום ים – 13

ב. הליכי פטור ממכרז – סך הכול טופלו השנה 121 בקשות להליכי פטור, לפי הפירוט שלהלן:

1. ועדת מכרזים משרדית – 89
 - התקשרות המשך לפי תקנה 3(4) לתח"מ - 36
 - מיזם משותף – 22
 - ספק יחיד – 15
 - פטור אחר - 16
2. ועדת ענ"א – 4
 - התקשרות המשך לפי תקנה 3(4) לתח"מ - 0
 - מיזם משותף - 0
 - ספק יחיד – 4
 - פטור אחר - 0
3. ועדת סקרים ומחקרים – 24
 - התקשרות המשך לפי תקנה 3(4) לתח"מ - 23
 - מיזם משותף - 0
 - ספק יחיד – 1
 - פטור אחר - 0
4. ועדת מכרזים זיהום ים – 4
 - התקשרות המשך לפי תקנה 3(4) לתח"מ – 0
 - מיזם משותף - 0
 - ספק יחיד – 4
 - פטור אחר - 0

ג. בקשות מימושי זכות ברירה - 81

- ועדת מכרזים משרדית – 77
- ועדת ענ"א – 3
- ועדת סקרים ומחקרים – 0
- ועדת מכרזים זיהום ים – 1

ד. דיונים ואישורים שונים (פטור מהליך בירור מחירים, שימוע ובקשות שונות) – 87

- ועדת מכרזים משרדית – 55
- ועדת ענ"א – 8
- ועדת סקרים ומחקרים – 19
- ועדת מכרזים זיהום ים – 5

ה. מכרזים שטופלו ולא פורסמו - 10

- ועדת מכרזים משרדית – 1
- ועדת ענ"א – 0
- ועדת סקרים ומחקרים – 0
- ועדת מכרזים זיהום ים – 9

ו. נושאים מרכזיים שטופלו -

1. ליווי מיזם משותף עם רשתות השיווק לצורך הפחתת השימוש בשקיות נשיאה חד פעמיות, (סיווג ההתקשרות ואישורה בחשכ"ל, ליווי הליך כתיבת האמנה, מכרז לחברה מפקחת ומכרז לרכש סלים רב-פעמיים
2. הסכם סודיות עם חברת נובל אנרג'י – מכרז אמוניה.
3. ליווי המחלוקת עם חברת אנגלוב – החברה שזכתה בפרויקט ניקוי הקישון.
4. שימוע לחברת HP בעקבות החלפת מנהל הפרויקט ומנהל התשתיות של החברה.
5. שימוע לחברת אקוטריידרס.
6. בחינת הפרת הסכם של א.ש. דיגום בארובות.
7. מכרז 10/13 למתן שירותי כתיבה, עריכה, תרגום וייעוץ בשפה האנגלית – מתן מענה להשגות ומענה לפנייה למבקר המדינה בעניין תוצאות המכרז.
8. הכנת מסמך הבנות במסגרת מיזם עם עיריית ירושלים בנושא אזור "אוור נקי".

9. בדיקת נושא חדלות פירעון של חברת גבייה.
10. פנייה לוועדה להעסקת יועצים משפטיים חיצוניים – יועץ לצורך כתיבת פרק משפטי במסמך בנושא משאב החול החופי (אגף ים וחופים).
11. פנייה לוועדה להעסקת יועצים משפטיים חיצוניים – יועץ לכתיבת תנאי מכרז בנושא הקמת מפעל לייצור אמוניה.
12. גריטה – פרויקט בשיתוף ארגון יבואני הרכב.
13. ליווי יישום פרויקט פינוי האסבסט בגליל המערבי (לרבות עריכת שימוע של אי.אי.די.).
14. ליווי הליכי מכרז PPP – להקמת מתקן להפקת חשמל ירוק מפסולת.
15. ליווי הליך קבלת כספים מרמ"י (הקרן לשטחים פתוחים) ובחינת אפשרויות מימוש על-ידי המשרד.
16. ליווי פרויקט ניקוי הר הפסולת.
17. ליווי הקמת החברה הממשלתית להתמודדות עם התמוטטות המצוק החופי (הכרזה כזרוע ביצוע, הכנת הסכם עקרונות המסגרת עם החברה ועוד).
18. ליווי מכרז תובעים חיצוניים.
19. קק"ל – העברת כספים לשיקום בעקבות השריפה בכרמל.
20. ליווי ויישום ההסכם עם חב' א.ש. שירותי מחקר.
21. מכרז מרכז חומרים של לשכת המדענית הראשית.
22. פנייה לפרקליט המדינה בנוגע לרכישת שירותי חוקרים פרטיים לשם ביצוע בקרה על דיווחי אתרי סילוק פסולת ולצורך איתור מענים להמצאת מסמכים.

2. תמיכות

קולות קוראים - 42

1. קולות קוראים ליגופים אחרים' שהוכנו בשנת 2014 – 26
2. קולות קוראים למוסדות ציבור שהוכנו בשנת 2014 - 2
3. קולות קוראים שנשפטו ואושרו למתן תמיכה במהלך שנת 2013 – 14

כללי -

- הסדרת אופן מימון יחידות מרוחקות המסייעות בטיפול באירועים סביבתיים.

3. הסכמים

1. הסכם "יחידת דוד" הפועלת במעברים עם איו"ש.
2. הסכם עם רשות הטבע והגנים לגבי יחידות ניטור לאגף מים ונחלים, לחימה במזיקים וסביבה חקלאית.
3. הסכם עם רשות הניקוז כנרת – מיזם משותף בנושא שירותי פיקוח.
4. הסכם עם רמ"י (הקרן לשטחים פתוחים) לגבי הרחבת בית החולים לחיות בר.
5. הסכם עם עמותת המרכז הישראלי לשיקום חיות בר לגבי הרחבת בית החולים לחיות בר.
6. הסכם עם חברת חשמל בקשר להפצת שוברים במסגרת המעבר לשימוש בשקיות רב-פעמיות.
7. הסכם עם החברה הממשלתית להגנות מצוקים (הסכם עקרונות והסכם מסגרת).
8. הסכם עם רמ"י (הקרן לשטחים פתוחים) לגבי הקמת מתחמים לקופי מזור ביער בן שמן.
9. הסכם עם עמותת מקלט הקופים לגבי הקמת מתחמים לקופי מזור ביער בן שמן.
10. הסכם עם הרשות לשירות אזורי לאומי בנוגע ליישום חוק שירות אזורי.
11. מסמך הבנות עם הטלויזיה החינוכית.
12. ליווי הכנת האמנה לצדק סביבתי.

4. חסויות

חוות דעת בנושא חסויות – 52

1. בקשות חסות (שימוש בסמל) שהסתיימו בהחלטה בוועדת החסויות – 41
2. בקשות חסות (שימוש בסמל) שטופלו וטרם הסתיימו (בקשות בתהליך/הוקפאו) – 11
4. בקשות חסות (שונות) – 6

שימוש ללא היתר בסמל המשרד – 3

חסויות כללי -

- פנייה למשנה ליועמ"ש בנושא הנחיות והבהרות על הוראות התכ"מ בנושא חסויות.
- הכנת קריטריונים להשתתפות עובדי המשרד באירועים וימי עיון.

5. ניגודי עניינים

- הרחבת שטחי הנמל בחיפה – בקשה למימון מפקח ייעודי מטעם המשרד.
- שימוע ועריכת הסדר ניגוד עניינים לחברת אקוטרירדרס.
- הסכם סודיות וניגוד עניינים עם נובל אנרג'י – מכרז אמוניה.

6. ענייני עובדים ומנהלה

ענייני עובדים – 164

- היתרי עבודה פרטית – 44
- הליכי משמעת – 19
- טיפול בענייני עובדים (כללי) – 26
- בדיקת שאלוני ניגוד עניינים, לרבות עריכת הסדרי ניגוד עניינים במקרים המתאימים – 63
- בדיקות תחולת חוק הצינון על עובדים שפרשו מהמשרד – 7
- הליכים משפטיים בענייני עובדים – 3
- עתירות לבג"צ (מינויים) – 2

נושאים מרכזיים שטופלו -

- ליווי נושא השוויון בנטל - חוק שירות אזרחי-לאומי, תשע"ד-2014 ותיקון עקיף לחוק הגנת הסביבה (סמכויות פיקוח ואכיפה), התשע"א-2011 (תיקון מס' 3); הכנת תקנות הגנת הסביבה (דין משמעתי למשרתים בשירות אזרחי-בטחוני)
- השתתפות בוועדה לטיוב ההון האנושי מטעם נציבות שירות המדינה.
- מו"מ עם הנציבות והממונה על השכר בנושא חוזי העסקה של מפקחי המשטרה הירוקה ואנשי ים וחופים.
- ליווי הקמתו של מערך כונני סביבה.

בקשות פטור ממכס – 9

7. השתתפות בוועדות

השתתפות בוועדות מכרזים

- ועדת מכרזים.
- ועדת מכרזים של הקרן למניעת זיהום ים.
- ועדת מכרזים לענייני תקשוב.
- ועדת מכרזים מחקרים וסקרים.
- ועדת פטור משרדית.

השתתפות בוועדת תמיכות

- ועדות תמיכות משרדיות (למוסדות ציבור ולגופים אחרים).
- ועדת תמיכות של הקרן לשמירת ניקיון.

השתתפות בועדות מנהליות של המשרד

- ועדת נזיקין.
- ועדת מתנות.
- ועדה למחיקת חובות.
- ועדה להחזר הוצאות משפטיות.
- ועדת עיזבונות.
- ועדה להחזר הוצאות רטרואקטיבית.
- ועדה לפיצויי פיטורין.
- ועדה לקיצור פז"ם.
- ועדת חסויות.

ט. מינויים והסמכות

1. מינויים

מינויים שנחתמו - 26

1. הכנת חוות דעת לוועדה לבדיקת מינויים – 12.
2. הכנת חוות דעת לגבי מינויים שאינם טעונים אישור הוועדה – 9 (מתוכם 4 מינויים של הממשלה).

- מינויים בתהליך חתימה – 4
- מינויים שטופלו ולא נחתמו – 11

2. הסמכות

1. נציג הלשכה המשפטית חבר בוועדת ההסמכות המשרדית ומשתתף בישיבותיה.
2. סך הכל כתבי הסמכות בטיפול הלשכה המשפטית במהלך השנה – 398, לפי הפירוט הבא:

- הסמכות לעובדי משרד – 247 (200 נחתמו, 47 בתהליך)
- הסמכות לעובדי רשות הטבע והגנים – 8
- הסמכות לעובדי יחידות סביבתיות – 62
- הסמכות תובעים חיצוניים – 81 (43 נחתמו, 38 בתהליך)

י. טיפול באמנות בינלאומיות

1. אושרר במהלך 2014 -

- פרוטוקול ICZM לאמנת ברצלונה – ניהול משולב של אזורי חוף בים התיכון.
- הסכם Eurobats בדבר שמירה על אוכלוסיות עטלפים אירופיים, מכח האמנה בדבר שימור מינים נודדים של חיות בר.
- פרוטוקול בנוגע לשיתוף פעולה במניעת זיהום מאניות, ובמקרי חירום, מאבק בזיהום הים התיכון מכח אמנת ברצלונה.
- הסכם בולוניה – הסכם אזורי לקידום מסגרת משותפת לקידום פיתוח בר-קיימא של אזורי חוף באגן הים התיכון.
- הסכם בין ממשלת ישראל וממשלת הרפובליקה של מולדובה בדבר שיתוף פעולה בתחום ההגנה על הסביבה.
- הסכם בינלאומי בין מדינת ישראל (המשרד להגנת הסביבה) לבין סוכנות הבטיחות הימית האירופאית (EMSA) – Conditions of Use for Receiving the EMSA Satellite Based Oil Spill and Vessel Detection Service CleanSeaNet.

2. היערכות לאשרור –

- מזכר הבנה בתחום הגנת הסביבה בין המשרד להגנת הסביבה של מדינת ישראל והמשרד לאנרגיה, סביבה ושינוי אקלים של הרפובליקה ההלנית (יוון) – הכנת הצעת מחליטים.
- אמנת שטוקהולם בדבר מזהמים אורגניים בלתי פריקים – קבלת אישור ממשרדי הממשלה הנוגעים בדבר לצורך קידום הליכי אשרור.

3. הכנת חוות דעת ובדיקות מקדימות לאשרור -

- פרוטוקול מדף היבשת של אמנת ברצלונה.
- הסכם בין ממשלת מדינת ישראל ובין ממשלת רומניה בדבר שיתוף פעולה בתחום הגנת הסביבה.

4. ליווי משפטי בשלב טרום חתימה – 8 (הסכמים עם רומניה, קנדה, הונגריה, רפובליקה דומיניקנית, מלטה, סינגפור, גרמניה וקפריסין).

5. הסכם CITES - הסכם עם מזכירות האמנה בנוגע לאירוח מפגש האמנה.

יא. שונות

1. הצעות החלטה לממשלה

החלטות ממשלה מרכזיות שטופלו במהלך שנת 2014, ביוזמת המשרד או ביוזמת משרדים אחרים –

נושא	סטטוס
1. שיקום הערבה בעקבות האירוע הסביבתי בעברונה והיערכות לאומית לטיפול באירועי זיהום סביבתיים	אושרה
2. החלת חוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963 על עובדי רשות ניקוז כנרת	אושרה
3. תיקון החלטת ממשלה בנושא המלצות הצוות הבין-משרדי לעדכון התכנית לפיתוח הנגב לאור יישום המהלך להעתקת מחנות צה"ל לנגב.	אושרה
4. החלטת ממשלה בנושא הסדרת משק הפסולת ביישובי האוכלוסייה הערבית, הדרוזית והבדואית.	אושרה
5. החלטת ממשלה בנושא הפרטת חברות ממשלתיות.	אושרה
6. טיוב הרגולציה הסביבתית- רישוי סביבתי משולב	אושרה
7. שיקום אתרי הטמנת הפסולת רתמים וא.א. אשדוד	אושרה
8. אשרור הפרוטוקול בדבר ניהול משולב של אזורי חוף בים התיכון לאמנת ברצלונה	אושרה
9. קידום בניה ירוקה בישראל	אושרה
10. אשרור פרוטוקול בנוגע לשיתוף פעולה במניעת זיהום מאוניות, ובמקרי חירום, מאבק בזיהום הים התיכון מכח אמנת ברצלונה	אושרה
11. תכנית לחיזוק החוסן האזרחי בשדרות וביישובי "עוטף רצועת עזה" לשנים 2015-2016, ומענה לצרכים מיידיים עקב מבצע "צוק איתן"	אושרה
12. אשרור הסכם Eurobats בדבר שמירה על אוכלוסיות עטלפים אירופיים	אושרה
13. תכנית אסטרטגית רב-שנתית לפיתוח שדרות ויישובי עוטף עזה	אושרה
14. הקמת רשות להתחדשות עירונית	אושרה

15.	המרת מזומן בהרשאה להתחייב בקרן לשמירת הניקיון	אושרה
16.	התוכנית הלאומית לפיתוח טכנולוגיות המקטינות את השימוש העולמי בנפט בתחבורה ולחיזוק תעשיות עתירות ידע בתחום	אושרה
17.	תכנית רב שנתית לביצוע הנפקות מיעוט של חברות ממשלתיות	אושרה
18.	הפחתת הנטל הרגולטורי	אושרה
19.	יישום יעדי הממשלה לייצור חשמל ממקורות מתחדשים - דיון בעררים על החלטת ועדת השרים לעניין קידום, פיתוח ויישום אנרגיות מתחדשות	אושרה
20.	אימוץ המלצות הוועדה להסדרת חלק המדינה המתקבל בעד שימוש של גורמים פרטיים במשאבי טבע לאומיים (דו"ח ששינסקי 2)	אושרה
21.	אישור תקציב הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים לשנת 2014	אושרה
22.	קביעת נציגי ממשלה למועצה הארצית לענייני ניקוז	אושרה
23.	מנגנון תימרוץ רשויות מקומיות למתן היתרי בניה	אושרה
24.	הגברת התחרות וייעול תהליכי האסדרה בתחום הייבוא	אושרה
25.	הצעת מחליטים בעניין ייעול מנגנון הפיקוח על המחירים	אושרה
26.	קידום אסדרה לאומית והובלה ממשלתית בהגנה בסייבר	טרם אושרה
27.	בריאות וסביבה	טרם אושרה
28.	ניטור לאומי של הסביבה הימית	בהכנה
29.	גדר הביטחון בדרום עוטף ירושלים והכפר בתיר	לא אושרה
30.	הצעת מחליטים בעניין שנת שמיטה (תשע"ה)	לא קודמה
31.	הצעה להחלטה - תכנית לאומית להפחתת מפגעי הליישמניאזיס העורי מסוגטרופיקה בישראל – תוספת להחלטת ממשלה מספר 259 מיום 22.5.13	לא קודמה

2. נהלים

9 נהלים שטופלו על-ידי הלשכה המשפטית ואושרו בשנת 2014 :

5 נהלים מקצועיים -

1. הנחיות להקמת והפעלת תחנת ניטור המשתייכת למערך הארצי
2. עדכון הנחיות הממונה לטיפול בבקשה להיתרי פליטה והסדרה אינטגרטיבית
3. נוהל מתן אישור מנהל לפינוי פסולת חומרים מסוכנים
4. עדכון נוהל הכרה בגוף מוכר לפי חוק האריזות
5. עדכון נוהל הכרה בגוף יישום מוכר לפי חוק טיפול בפסולת ציוד אלקטרוני

4 נהלים לעבודת הלשכה המשפטית -

1. נוהל ייזום חקיקה וקידומה
2. נוהל עדכון סכום היטל הטמנה
3. נוהל עדכון סכום היטל למניעת זיהום הים
4. נוהל עדכון סכומי עיצומים כספיים בחקיקה סביבתית

3. סיוע בהכנת תשובות לדו"חות ביקורת

א. דוחות מבקר המדינה

הלשכה המשפטית סייעה בהכנת תשובות ל- 7 טיוטות דו"ח ביקורת של משרד מבקר המדינה, בנושאים הבאים :

- חקיקת משנה
 - מקורות פליטה נייחים לפי חוק אוויר נקי
 - אכיפה על מקורות פליטה נייחים
 - קידום החיסכון באנרגיה
 - אבטחת חומרי חציבה וכריה
 - חברת רכבת ישראל בע"מ - התארגנות לחשמול קווי הרכבת
 - זיהום אוויר בתחנה המרכזית בירושלים
- בנוסף ליוותה הלשכה המשפטית את עבודתה של ועדה פנים משרדית שהוקמה לבדיקת עבודת המשרד בתחום ההדברה.

4. הרצאות ופעילות הדרכה

הרצאות בנושאי הסביבה המקצועיים – 37

- הרצאה על עיצומים כספיים בדין הסביבתי - להתאחדות התעשיינים.
- הרצאה בקורס רישוי עסקים לרשויות מקומיות בנושא אכיפה מנהלית ;
- הרצאות לעובדי המשרד במסגרת קורס אכיפה, בנושאים : עיצומים כספיים, אכיפה מנהלית וחקירה נגדית בבתי משפט, תיקי זיהום מים ;
- הרצאות במסגרת קורס בנושא איכות אוויר בנושא אכיפת חוק אוויר נקי ;
- הרצאה לכוונני סביבה בנושא סמכויות הכוננים ;
- הרצאות לעובדי המחוזות בנושאים : דיני איכות הסביבה וסמכויות מכוחם, פיקוח ואכיפה, הכנה לסיורים ועריכת דו"חות סיור ;
- הרצאות בנושא הרפורמה ברישוי עסקים - בקורס לעובדי יחידות סביבתיות ובהדרכות לעובדי המשרד – 4
- הרצאות בנושא היבטים של סודיות מסחרית במסגרת קורס חופש המידע – 2
- הרצאה בנושא חוק אוויר נקי, במסגרת קורס איכות אוויר
- הרצאה בנושא חוק אוויר נקי ותכנון ובנייה, במסגרת קורס מתכננים למתכנני המשרד
- הרצאה בנושא כללי שפכי תעשייה החדשים, לרכזי שפכי תעשייה במשרד
- הרצאה בנושא כלים משפטיים בתחום הסביבה החקלאית - בכנס איגוד ערים לאיכות סביבה נפת אשקלון
- הרצאה בנושא פסולת במסגרת יום יועצים משפטיים
- הרצאה בנושא היבטים משפטיים של סמכויות בקורס כונני חומ"ס
- הרצאה בנושא הדברת מזיקים - רקע משפטי בקורס מדבירים בצה"ל
- הרצאה בנושא חוק הרשויות המקומיות (סמכויות פקחים) לעובדי יחידות סביבתיות באיגוד ערים
- הרצאות לעו"ד חדשים בלשכה בנושאים : זיהום מים, זיהום אוויר.
- הרצאות בקורס הכרת המשרד – 2.
- הרצאה בקורס ניהול למשפטנים.
- הרצאה על עבודתם של היועצים המשפטיים במשרדי הממשלה.
- הרצאות בנושאים מנהליים של עבודת הלשכה המשפטית – 2.

5. ניהול ידע

במהלך שנת 2014 המשיכה העבודה, יחד עם אגף מערכות מידע, על מערכת המחשוב של הלשכה המשפטית – המכשפ"ה (מערכת כוללת לשיפור פעולת הלשכה). מערכת זו צפויה לרכז את פעילות הלשכה ולנהל את הידע הנצבר בה ותהליכי עבודה, ובין היתר תהליכי חקיקה, תהליכי מינויים והסמכות ותהליכי יעוץ וכתובת חוות דעת. במהלך שנת 2014 התרכזה העבודה בהטמעה של חלקה השני של המכשפ"ה, המנהל את תהליכי המינויים וההסמכות. בנוסף, ממשיכה עבודת הלשכה בעדכון מערכת הליכים לא פליליים ומערכת מעוף המשרדית.

בלשכה המשפטית נעשה שימוש נרחב בתוכנת הקליק ויו (click view), המאפשרת גזירת נתונים ופילוחם באופנים שונים ממערכת האכיפה, החקיקה, הליכים לא פליליים והשנה גם ממערכת מינויים והסמכות.

בלשכה טרם הוטמעה מערכת ניהול מסמכים משרדית, והעדרה מורגש מאוד בהליכי העבודה בלשכה. מערכת נוסף שיש לקדם את פיתוחה הינה מערכת אשר תנהל את הליכי החקיקה אותם יוזם או מלווה המשרד להגנת הסביבה.

יב. נספח - תפקידי הלשכה המשפטית

א. חקיקה:

- כתיבה של הצעות חוק ממשלתיות בתחומי פעילותו של המשרד – ניסוח תזכירי חוק, עיבוד התגובות להם, ניסוח טיוטות חוק לועדת השרים לענייני חקיקה.
- ליווי הצעות חוק ממשלתיות בתחומי פעילותם של משרדי ממשלה אחרים – תגובות לתזכירי חוק וטיוטות חוק.
- ליווי הצעות חוק פרטיות - כתיבת חוות דעת לשר לקראת הדיון בועדת שרים לענייני חקיקה, השתתפות בועדת שרים לענייני חקיקה.
- השתתפות בדיוני ועדות הכנסת במהלך הליך החקיקה - הן לגבי הצעות חוק ממשלתיות והן פרטיות, הן לגבי הצעות חוק בתחומי פעילותו של המשרד, והן בתחומי פעילותם של משרדים אחרים אך רלוונטיות למשרד.
- הכנת חקיקת משנה לחוקים אשר השר מופקד עליהם, ייצוג המשרד בועדות הכנסת הדנות באישור התקנות, תגובות לחקיקת משנה רלבנטית של שרים אחרים.
- טיפול בחוקי עזר של הרשויות המקומיות, העוסקים בנושאים סביבתיים, אשר לגביהם נדרש אישור השר להגנת הסביבה.

ב. ייעוץ:

ליווי משפטי של מכלול פעילותם של כל אגפי ואשכולות המשרד והמחוזות השונים, מתן מענה לשאלות העולות לגבי פעילות זו, הן מצד גורמי המשרד והן מצד גורמי חוץ. יצוין כי עם חקיקתה של חקיקה חדשה, מצריך יישומה בדרך-כלל, מלבד התקנת תקנות גם ליווי אינטנסיבי להקמתם של מנגנוני תיפעול חדשים, כתיבת נהלים וכיו"ב.

ג. ליווי הליכי אכיפה:

(1) ליווי הליכי אכיפה מנהליים – מתן ייעוץ משפטי בעניין הוצאת התראות, עריכת שימועים, מתן צווים אישיים וצווים מנהליים שונים.

(2) ליווי הליכי אכיפה פליליים – ההופעה בבתי המשפט בהליכים פליליים נעשית על-ידי עורכי דין חיצוניים, המקבלים יפוי-כח מהיועץ המשפטי לממשלה כתובעים, שהמשרד מתקשר איתם לצורך זה. עורכי הדין בלשכה המשפטית מלווים באופן צמוד את הטיפול בתיק, לרבות ייעוץ למחוזות ולמפקחי המשטרה הירוקה ואגף ים וחופים בנושא הטיפול בתיקי חקירה בטרם הגעתם ללשכה המשפטית, בדיקת הראיות והכנת בקשות להשלמות חקירה, אישור הגשתו של כל כתב אישום, בדיקה ואישור בקשות לצווים שיפוטניים וכתבי בי-דין אחרים, מתן התייחסות משפטית ומקצועית לעניינים העולים

במהלך ההתדיינות, הכנת חוות דעת בעניין בקשות לעיכוב הליכים, אישור הסדרי טיעון, אישור הגשת ערעורים ותגובות לערעורים, טיפול מול פרקליטות המדינה במקום בו נדרש אישורה (העמדה לדין של נבחרי ציבור, הגשת בקשת רשות ערעור), הפצת פסקי-הדין, דיווח עליהם למרשם הפלילי ועוד. כמו-כן מטפלת הלשכה המשפטית בהסמכתם של עורכי הדין החיצוניים ובודקת את בקשותיהם לשכר-טרח.

(3) ליווי הליכי הטלת עיצומים כספיים – הן במחוזות והן במטה המשרד.

ד. ליווי הטיפול בעתירות (לבג"צ או לביהמ"ש לעניינים מנהליים) ובתביעות אזרחיות המוגשות נגד המשרד :

ההופעה בבתי המשפט בהליכים האמורים נעשית על-ידי פרקליטות המחוז, או על-ידי פרקליטות המדינה. הלשכה המשפטית מלווה באופן צמוד את הטיפול בהליכים אלה, ואת הכנת כתבי בי-דין בהם, מכינה התייחסויות מקצועיות ומשפטיות לפרקליטים המטפלים, מעבירה אליהם חומר הנדרש לטיפול בתיק, ועוד.

ה. מתן מענה לצרכים משפטיים מנהליים של המשרד :

(1) מכרזים – ליווי ההליך המכרזי על כל שלביו: סיווג ההתקשרות, בחינת היבטי ההפרטה, בדיקת המפרטים, מתן מענה לשאלות הבהרה, ליווי הליך שיפוט ההצעות, בחירת ההצעה הזוכה.

(2) הסכמים – עריכת הסכמי התקשרות עם גופים שונים, לרבות ניהול משא ומתן עובר לכריתתו. יש להעיר כי לא מדובר רק בהסכמים סטנדרטים, אלא גם בהסכמים ייחודיים לכל נושא, כגון הסכם בעניין ניקוי אסבסט, הסכם עם מפרק של חברה בעניין ניקוי שטח המפעל, הסכם עם תובעים חיצוניים או ההתקשרות עם חברות הגבייה.

(3) נושאי כ"א – מתן ייעוץ משפטי בתחום דיני העבודה, יישום הוראות התקש"ר, משמעת, הליכי הוצ"פ ועיקולים נגד עובדים, הסדרי ניגוד עניינים, הגבלות לאחר פרישה.

(4) תמיכות – הכנת מבחני תמיכות בנושאים שונים, הכנת "קולות קוראים", ייעוץ שוטף לוועדת התמיכות.

(5) סקרים ומחקרים – ליווי הליך כתיבת ה-'קול קורא' ובדיקתו, וכן הליך המיון והבחירה של ההצעות הזוכות.

(6) טיפול במינויים המתבצעים על-ידי השר – בדיקת הבקשות למינויים, בדיקת שאלונים, הכנת חוות דעת לוועדה לבדיקת מינויים, או חוות דעת נדרשת כשהמינוי אינו טעון אישור הוועדה לבדיקת מינויים.

(7) טיפול בהסמכות עובדים ובהרשאות לחקירה.

- (8) טיפול בהסמכת עו"ד חיצוניים ובהתקשרות איתם (בחירה, חידוש, הארכה).
- (9) טיפול בבקשות חסות מן המשרד.
- (10) חופש מידע ופניות ציבור – ליווי אגף פניות ציבור והממונה על חופש המידע בטיפול בבקשות למידע.
- (11) הגנת הפרטיות – ליווי סוגיות הקשורות לאבטחת מידע והגנת הפרטיות (בהקשר של מערכות מחשב, העברת מידע בין גופים ציבוריים, ועוד).
- (12) נושאי מידע נוספים - פרסומים, אתר האינטרנט של המשרד.
- (13) מתן ייעוץ בסוגיות שונות העולות מפעולת המשרד השוטפת, כגון תרומות, פטור ממכס, יישום הוראות התכ"ס, הנחיות היועץ המשפטי לממשלה בנושאים השונים ועוד.

ו. טיפול באמנות בינ"ל:

- (1) הכנה לקראת פורומים בינלאומיים בנושאי סביבה.
- (2) השתתפות במשא ומתן לקראת אישור אמנות והסכמים בינלאומיים.
- (3) ניסוח הסכמים בינלאומיים בנושאי סביבה.
- (4) השתתפות בניסוח הסתייגויות לאמנות ופרוטוקולים.
- (5) טיפול בהליכי אשרור אמנות בכנסת ובממשלה.
- (6) הערכות לאשרור אמנות מבחינת קליטתן במשפט הפנימי.

ז. הדרכות והרצאות:

עורכי-הדין בלשכה המשפטית נוטלים חלק בעריכת הדרכות של מפקחי המשטרה הירוקה ואגף ים וחופים ושל גורמי המשרד האחרים במטה ובמחוזות. כמו-כן נערכות על-ידי עורכי-הדין של הלשכה המשפטית הדרכות והרצאות במסגרת כנסים, השתלמויות וקורסים לגבי היבטים משפטיים בנושאים סביבתיים. יצוין כי עם קבלתה של חקיקה חדשה נדרשות פעולות הדרכה אינטנסיביות.

ח. משימות אחרות:

- (1) סיוע בהכנתן של הצעות להחלטות ממשלה, הכנת חוות-דעת משפטיות להחלטות ממשלה, קידומן של הצעות ההחלטה מול לשכות משפטיות של משרדים אחרים, והתייחסות להצעות החלטה של משרדים אחרים.
- (2) כתיבת נהלים בנושאים שונים.

(3) סיוע בכתיבת תגובות לדוחות מבקר המדינה, המועברות למבקרת הפנים של המשרד.

(4) ליווי הליך רישוי העסקים – הלשכה המשפטית עוברת על התנאים לסוגי רישיונות עסק בכל התחומים (תנאי מסגרת), וכן על התנאים נוספים שנקבעים מעת לעת ברישיון עסק ספציפי.

(5) משפט משווה – במספר נושאים נדרש טיפול מעמיק בנושאים משפטיים בעלי משמעות, הדורש עריכת משפט משווה.

(6) מגוון התפקידים מחייב חברות של עורכי הדין של הלשכה המשפטית בועדות וצוותים רבים. חלקם בינמשרדיים (כגון ועדות למתן היתרי הזרמה / הטלה לים), חלקם פנים משרדיים - בהקשר המקצועי (כגון הוועדה מקצועית לרישום תכשירי הדברה), או בהקשר לתיפעול המשרד (כגון מספר ועדות מכרזים שונות הפועלות במשרד, ועדות תמיכות, ועדות בענייני עובדים, ובהן ועדת מתנות, ועדת החזר הוצאות משפט ועוד).